kılavuzumuz bilimsel sosyalizm, silahımız partimizdir

çark başak

türkiye işçi partisi merkez yayın organı

yıl:2 sayı:29 | 16 nisan 1977 cumartesi | 150 kuruş

Sosyalizmin sesinin bugünkünden daha gür çıkması, bağımsızlık demokrasi mücadelesinin sağlam bir temele oturtulması için hep birlikte görev başına!

YARIN BUGÜNDEN KURULUR

Merkez Yönetim Kurulumuz 9/10/11 Nisan günleri, seçimle ilgili çeşitli konuları görüşmek üzere Genel Merkezde toplanmıştır. Toplantıdan sonra aşağıdaki bildiri yayınlanmıştır :

Önümüzdeki seçimlerde sekiz yıllık aradan sonra ilk kez işçi sınıfımız ve emekçi halk kitleleri doğrudan yer almakta, Türkiye İşçi Partisi seçimlere katılmaktadır. Böylece 1977 Haziran seçimleri, farklı tutum ve görüntüde olsa da hepsi birer burjuva partisi olan partilerin kendi aralarındaki yarış olmaktan çıkmakta, işçi sınıfımız ve müttefiki emekçi halk kitleleriyle burjuvazi arasındaki sınıf mücadelesinin bir alanı olmaktadır. İşçi sınıfımızın bilimsel sosyalist partisi olan Türkiye İşçi Partisi'nin seçimlere katılmasıyla, yurt sorunları kapitalist sistemle sınırlı olarak tartışılmaktan kurtulmakta, kapitalizmin karşısına bütün gerçekliğiyle sosyalizm dikilmektedir. Türkiye İşçi Partisi'nin seçimlere katılmasıyla sosyalizm mücadelesinin olduğu gibi bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin de kararlı, tutarlı öncüsü olan işçi sınıfımız sesini doğrudan ve çok daha gür bir biçimde duyurmaktadır.

Türkiye İşçi Partisi bu seçimlere katılmaktadır. Böylece işçi ve emekçilerin gerçek çıkarlarının parlamento içinde de savunulabilmesinin, sosyalizmin sesinin bu kürsüden de yükselebilmesinin yolları açılmaktadır.

Bugüne ulaşmak kolay olmadı. Binlerce işçi ve emekçi üyemizin disiplinli, fedakâr çalışmaları, büyük güçlüklere, baskılara göğüs gererek yürüttüğü çetin ve kararlı mücadelenin sonucudur bu. İl ve ilçe yöneticilerimiz saldırılara uğradı, tutuklandı, işkence gördüler. Kimi üyelerimizin canlarına kastedildi; yaralananlarımız, ölenlerimiz oldu. Ama Türkiye İşçi Partisi, köklü bir geçmişin günümüzde sürdürücüsü olan politik bir güç olarak temsil ettiği işçi sınıfı ve emekçi halk yığınlarından aldığı kuvvetle burjuvazinin bütün engellerini boşa çıkartmasını bildi; seçimlere katılma olanağını elde etti. İşçi sınıfı partisinin yokluğuyla sekiz yıldır devam eden boşluk bu seçimlerde artık doldurulmuştur; Türkiye İşçi Partisi seçimlere katılmaktadır.

Çağımız kapitalizmden sosyalizme geçiş çağıdır. Türkiye İşçi Partisi, bu seçimlerde, yaşayan bir gerçeklik olan sosyalizmin bayrağını daha da yükseltecektir. Türkiye'nin bu genel akışın dışında bırakılamıyacağını bıkmadan, yılmadan anlatacak, gerçek ve tam kurtuluş olan sosyalizme doğru işçi ve emekçi sınıfların örgütlenmesini geliştirip güçlendirecektir.

Faşizme ve emperyalizme karşı mücadelede kararlılığın ve tutarlılığın örneği sosyalistlerdir. Türkiye İşçi Partisi 1977 Haziran seçimlerinde bu gerçeği göstermeye devam edecek, demokrasi ve bağımsızlık yolunda atılması gerekli adımların en geniş kitlelerce benimsenmesini sağlayacaktır.

Milliyetçi Cephe içinde toparlanmış olan en gerici burjuva partileri karşısındaki geniş yığınsal güçlerin birlik ve dayanışmasının temelleri önümüzdeki seçimlerde Türkiye İşçi Partisi eliyle güçlendirilecektir.

Türkiye İşçi Partisi seçimlere katılmaktadır. Böylece istensin istenmesin seçimler yalanlar ve boş hayaller etrafında değil, temel yurt ve dünya sorunları etrafında mücadele edilen bir dönem olacaktır. Türkiye İşçi Partisi seçimlerden beklenebilecek en olumlu sonucun geçici bir ferahlamadan ibaret kalmamasına çalışacaktır.

Türkiye İşçi Partisi faşist baskı ve terörün, ırkçı şoven uygulamaların, gençlerimize, ülkemizin yarınına yöneltilen saldırı ve cinayetlerin, özünde emperyalizmin ve büyük burjuvazinin bir saldırısı olduğunu, işçi sınıfı ve emekçi halkın gerçek kurtuluşunun ancak sosyalizmde olduğunu gösterecek; bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm yolunda **yeni** mevziler kazanacaktır.

Türkiye İşçi Partisi 1977 seçimleri sonucunda kitlelerin mücadelesinin parlamento içinde de sürdürülmesinin ve bu mücadelenin parlamento dışı kitle mücadelesi ile bütünleşmesinin yeni ve çok daha başarılı örneklerini verecektir. Böylece politik mücadelede sayıların yanında niteliğin önemi bir kez daha gözler önüne serilecektir. Emperyalizmin ve büyük, tekelci burjuvazinin demokrasiye düşman girişimlerine set çekmekte daha etkin bir güç olunacaktır.

Unutmayalım; emekçi yığınların, yoksul köylülerin, memurların, öğretmenlerin, teknik elemanların, esnaf ve zanaatkârların, tüm çalışanların, ilerici gençliğin, tüm demokrat ve yurtseverlerin öncü gücü işçi sınıfıdır. Kendisini ve kendisiyle birlikte bütün ezilen, sömürülen yığınları da kurtaracak olan güç işçi sınıfıdır. İşçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi olan Türkiye İşçi Partisi'ni seçimlerde daha büyük başarılara ulaştırmak için bu başarıların, kurtuluş yolunda hepimizin de başarısı olacağını bilerek güçlerimizi birleştirelim!

Sosyalizmin sesinin bugünkünden daha gür çıkması, bağımsızlık, demokrasi mücadelesinin sağlam bir temele oturtulması için hep birlikte görev başına!

Yarın bugünden kurulur.

Türkiye İşçi Partisi Engelleri Aşmayı Bilecektir

6.4.1977 günü Genel Başkan Behice Boran Yüksek Seçim Kurulu'nun seçime katılan partilerle ilgili açıklaması üzerine aşağıdaki demeci vermiştir:

«Türkiye İşçi Partisi'nin seçimlere girme hakkını kazandığını ilgili mercilere kabul ettirmiş olması kendi başına büyük bir başarıdır ve bu başarı, temelde, işçi sınıfımızın başarısıdır. Partimiz önce yerel örgütlenmesini gerçekleştirmede büyük engellerle karşılaştı, kurucuların üzerine her türlü akla gelen gelmiyen baskı yapıldı, ama bu baskılar altedildi. Bunun ardından kuruluşları yerel mercilere kabul ettirmek mesele oldu, oysa yasalara göre kuruluş dilekçesinin verilmesiyle örgüt kurulmuş oluyordu. Ve nihayet, ilçe ve illerdeki resmi mercilerin parti örgütünün kurulmuş olduğunu İçişleri Bakanlığına vaktinde bildirmelerini sağlamak için çok uğraşıldı. İl ve ilçelerde resmi makamların işlemlerini ısrarla sonuna kadar takip etmek gerekti. Türkiye İşçi Partisi, işçi sınıfımızdan aldığı güven ve kararlılıkla bütün bu engelleri birer birer aşmayı başardı. Türkiye İşçi Partisi'nin karşısına çıkarılan engeller ve güçlükler, «hürriyetçi çoğulcu demokrasi» teranesini dillerinden düşürmiyenlerin, MC iktidarının, aslında demokrasiden, işçi sınıfının ve emekçi halkın bağımsız politik örgütlenişinden ve mücadelesinden ne denli korktuklarını, demokratik hak ve özgürlüklere ne denli karşı olduklarını bir kez daha açığa vurdu. İşçi, emekçi kitlelerin bilinçli demokratik mücadelesiyle, Türkiye İşçi Partisi'nin seçimlere katılmasıyla kendi sınıfsal çıkarları, vurgunlar, yolsuzluklar, rüşvetler, vergi kaçakçılığı tehlikeye düşecek diye korkuyorlar.

İşçi sınıfımız ve onun politik örgütü Türkiye İşçi Partisi şimdiye kadar olduğu gibi bundan böyle de engellemeleri aşmasını ve bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesini yeni aşamalara doğru geliştirmesini bilecektir.»

Değişen Bakanlar Tarafsız Olmalıdır

7/4/1977 günü Genel Başkan Behice Boran seçimlerin öne alınması ve seçim güvenliği ile ilgili olarak Basın ve TRT'ye aşağıdaki demeci vermiştir.

«Erken seçim kararı, artık seçim erken olmaktan çıktığı bir zamanda alındı. Partimiz daha Ekim 1975 Senato seçimlerinin hemen ertesinde, MC'nin iktidardan düşürülebilmesi için genel seçimlere gidilmesi gereğini ısrarla belirtmişti. Şimdi, seçimlerin yenilenmesi kararının alınmasından önceki partiler arası hesaplaşmalarda, MC'nin iktidardan düşürülmesi imkânı belirdiği halde, MC'yi iktidarda bırakıp normal seçim tarihinden dört ay önce seçimlere gidilmesi tercih edildi. Faşizmi geriletmenin; can, örgüt, eğitim, siyasal faaliyet güvenliğini sağlayabilmenin ön ivedi şartı olan MC'nin bir an önce düşürülmesi zorunluğu bir yana bırakıldı, dar parti çıkarları öne alındı. Böylece, faşizme karşı demokrasinin tutarlı gerçek savunucusunun işçi sınıfı ve onun bağımsız partisi olan Türkiye İşçi Partisi olduğu bir kez daha açıkça ortaya çıktı.

Seçimlere gidilirken İçişleri, Adalet ve Ulaştırma Bakanlarının görevden alınarak yerlerine bağımsızların atanması Anayasa hükmüdür. Şeklen bir partiye üye olmamak, gerçekten bağımsız ve tarafsız olmak anlamına gelmiyor. Kısa süre önce sözde bağımsız olanlardan kimileri şimdi çeşitli partilerde yer almışlardır. Geçmişte, «mebus pazarları» nın kurulduğundan söz edildiği de unutulmamalıdır. MC iktidarında gidilen seçimlerde can, politik faaliyet, serbestçe oy verebilme güvenliği tehlikededir. Bu durumda, hiç değilse söz konusu bakanlıklara gerçekten bağımsız ve tarafsız olduklarına güvenilebilecek kişilerin getirilmesi seçimlerde güvenliğin sağlanabilmesi açısından asgari şarttır. Bu bakanların atanmasında Meclis'in bir denetim yetkisi olmadığından ve esasen Meclis dağılmış da bulunduğundan, bu konuda dikkatli davranmak bu atamaların kararnamelerini imzalayacak olan Sayın Cumhurbaşkanına düşmektedir. Tarafsızlıkları ve güvenilebilirliği şüpheli kimselerin atanma kararnameleri herhalde imza edilmemelidir.»

Can ve Politik Faaliyet Güvenliği Sağlanmalıdır

İstanbul Üsküdar'da Parti merkezinin yakılmasını protesto eden Parti bildirilerini Üsküdar meydanında dağıtırken açılan yaylım ateşle ağır yaralanan Parti üyesi Mustafa Koca'yı 8.4.1977 günü hastanede ziyaret eden Genel Başkan Behice Boran, ziyaretten sonra konuyla ilgili olarak aşağıdaki açıklamayı yapmıştır:

«19 yaşındaki genç arkadaşımız Mustafa Koca faşist komandolar tarafından kurşunlanmıştır. Dalağı parçalanmış, mide ve bağırsakları delinmiştir. Yapılan cerrahi müdahaleye rağmen durum vehametini korumaktadır. Benzeri olaylarda her zaman karşılaştığımız üzere polisler katilleri yakalayacak yerde bildiri dağıtan arkadaşlarımızı göz altına almışlardır.

«Üsküdar ilçe lokalimiz kısa aralıklarla üstüste üç defa saldırıya uğrayıp tahrip edilmiş bulunuyordu. Son defasında ise ilçe merkezi ateşe verilerek yakılmıştır. Resmi makamlara yapılan müracaatlara rağmen failleri yakalama konusunda hiçbir teşebbüste bulunulmamıştır. Bu ise gözü dönmüş failleri daha fazla cesaretlendirmiş ve önceki gün bildiri dağıtan arkadaşlarımız yaylım ateşle karşılaşmışlardır.

«Başbakan Demirel 'seçimlerde hükümete düşen görevleri eksiksiz yerine getirmek görevimizdir' diyor. Ama sözleri yaptıklarına uymuyor. Bildiri dağıtmak gibi yasal bir eylemde bulunan partililerin kurşunlandığı, her gün genç öğrencilerin canına kıyıldığı, soygunların birbirini izlediği bir durumda hükümetin görevlerini yerine getirdiğinden bahsedilemez. Seçim döneminde dahi can ve politik faaliyet güvenliğini yerine getirmeyen Demirel ve ortaklarından sorulacak hesaplar hergün artmaktadır.

«İşçi sınıfımız ve emekçi halk kitlelerinin oylarıyla seçimlerden gücünü Parlamentoya da yansıtarak çıkacak olan Türkiye İşçi Partisi bu hesapların birinci takipçisi olacaktır.»

Türkiye İşçi Partisi Mücadelesini Azimle Yürütecektir

Türkiye İşçi Partisi Merkez Yönetim Kurulu, 9.4.1977 günü seçimle ilgili muhtelif konuları görüşmek üzere Genel Merkezde olağanüstü toplanmıştır. Merkez Yönetim Kurulu toplantısından önce basına ve TRT'ye bir demeç veren Genel Başkan Behice Boran önümüzdeki genel seçimlerin önemine değinerek şunları söylemiştir:

Bu seçimlerin 1973 genel ve 1975 kısmi seçimlerinden apayrı ve çok önemli bir özelliği var. Geniş emekçi halk kitlelerinin özgürlüklerini, hak ve çıkarlarını tutarlı ve gerçekçi biçimde savunan işçi sınıfımızın partisi 1969'dan bu yana ilk kez seçimlere katılmaktadır. Bu sıfatıyla Türkiye İşçi Partisi seçimlerde işçi sınıfımızın ve müttefiki emekçi kitlelerin gerçek sesini duyuracaktır. Arada geçen zaman zarfında, ülkenin siyaset hayatında ve Millet Meclisi'nde Türkiye İşçi Partisi'nin yokluğunun doğurduğu boşluk doldurulamamıştır. 12 Mart döneminde 1961 Anayasasını geriletici değişiklikler bu boşluktan yararlanılarak, hiç bir ciddi muhalefetle karşılaşılmadan gerçekleştirilmiştir; demokratik hak ve özgürlükler daha da sınırlandırılıp daraltılmıştır. Bu geriletişi gidermek ve demokrasiyi geliştirip güçlendirmek Türkiye İşçi Partisi'nin güncel ivedi hedefidir.

İşçi, emekçi kitlelerin gözü açılmıştır, politika adına ne işler çevrildiğini her geçen gün daha iyi görmektedirler. Bunun için büyük sermaye sınıflarının sağcı, gerici parti ve politikacıları dahi artık sosyal adaletten işçi, emekçi dar gelirlilerden söz etmek zorunluluğunu duymaktadırlar. Maksatları seçmenlerin kafasını karıştırıp oylarını alabilmek, iktidarı ele geçirebilmektir. Sonra da, işçi, emekçi kitlelere, dar gelirli ve yoksullara bazı göstermelik kırıntılar verip büyük sermaye sınıflarına, kendilerine ve hısım akrabalarına büyük çıkarlar sağlamaya devam etmektir. İşçi sınıfımıza ve emekçi halkımıza olan güveniyle Türkiye İşçi Partisi, büyük sermaye sınıflarının ve partilerinin bu hesaplarını boşa çıkartmak mücadelesini azimle yürütecektir.

PARTİLİ ve PARTİYE GÖNÜL BAĞLAMIŞ ARKADAŞLAR

12.4.1977

Partimiz Haziran'ın ilk haftasında yapılacak genel seçimlere girmektedir. 1969'dan bu yana ilk kez işçi sınıfımız kendi bağımsız partisi aracılığıyla seçimlerde sesini ülke çapında duyurabilecek, görüşlerini açıklayabilecektir. Seçim dönemi başlamış olduğundan Partimiz şimdiden radyo ve televizyon aracılığıyla geniş halk kitlelerine kısa sürelerle de olsa seslenebilmek olanağına kavuşmuştur. Ama kuşkusuz seçim propagandasında yalnızca bununla yetinilemez. Afişlemeler, bildiri dağıtımları kapalı salon toplantıları ve açık hava mitingleri de gerekecektir.

Seçimlerin önemi seçim döneminde Partimizin sesini ve görüşlerini ülke çapında duyurabilmekle sınırlı değildir. Seçimlere katılmanın hedefi parlamentoya girebilmek ve parlamentoyu bir forum, bir kürsü olarak kullanabilmek, burjuva iktidarının işçi emekçi halk kitlelerine karşıt politikasını olabildiğince sınırlayabilme olanağına kavuşmaktır.

Seçimlerde bu sonuçları sağlayabilecek ölçüde etkin olabilmek, bir yandan tüm partililerin ve partimize inanmış, gönül vermiş arkadaşların geceyi gündüze katarak yapacakları sistemli, cesur, özverili çalışmalarına, öte yandan da, bu çalışmalar için gerekli para kaynaklarının bulunmasına bağlıdır. Gerekli para sağlanabildiği ölçüde çalışmalarda başarının artacağı açıktır. Merkez Yönetim Kurulumuz Nisan, Mayıs aylarında ve Haziran başında tüm üye ve aday üyelerin gelirlerinin % 10'u oranında partiye bağışta bulunmalarını ve ayrıca parti dışındaki bağış kaynaklarından sonuna kadar yararlanılmasına çalışılmasını kararlaştırmıştır. Partililerin ve Partimize bağlı arkadaşlarımızın gereğini yapmalarını diler, saygı ve sevgilerimi sunarım.

Behice Boran

Behice Boran

Genel Başkan

Doğu ve Güney Doğu'da Irkcı-Şoven Baskılar

Son Tunceli olaylarını yerinde inceleyen Parti Merkez Heyetinin inceleme sonuçlarını belirten raporunun Genel Merkeze ulaşması üzerine yapılan görüşmelerden sonra Genel Başkan Behice Boran 10.4.1977 günü Basına ve TRT'ye aşağıdaki demeci vermiştir :

Ülkenin büyük ve küçük kentlerinde silahlı saldırılara, cinayetlere, parti merkezlerinin yakılmasına kadar ulaşan faşist terör, doğu ve güney doğu illerimizde ırkçı, şoven, milliyetçi görünümlere bürünerek daha da ağır ölçülerde uygulanmaktadır. Bunun son örnekleri Mardin köylerinde yer alan baskılar ve basına hemen hiç yansımayan Tunceli olaylarıdır.

Partimizin gönderdiği heyetin mahallinde yaptığı tesbitlere göre Tunceli'de olay boş bir arsada bir bomba patlatılmasıyla başlatılıyor. Patlamanın daha yankılanması kesilmeden dışarı fırlayan polisler otomatik silahlarla ateş açıp, sokakta kimi gördülerse karakola çekiyor ve dayaktan geçiriyorlar. Bunun üzerine Belediye Başkanı halkı toplayarak kışkırtıcı ajanların oynadıkları oyunu açıklıyor ve provakasyonlara gelinmemesi konusunda uyarıyor. Bu defa belediye binasının yanında ikinci bir bomba patlatılarak halka karşı yeniden saldırılara geçiliyor. Olaylarda valinin tahriki olduğunu belirten yargıç dövülüyor, karakola alınarak işkence ediliyor. Tunceli halkı işyerlerini ve dükkanlarını beş gün süreyle kapayarak tedhiş olaylarını protesto ediyorlar.

Doğu'daki bu terör karşısında burjuva partileri ve politikacıları suskundurlar, çünkü hepsi, aslında, doğu illerimize karşı ayırım gözeten bir tutum içindedirler. Yalnızca Türkiye İşçi Partisi, işçi sınıfımızın bilimsel sosyalist partisi olarak hiç ayırım gözetmeksizin tüm baskı ve şiddet uygulamalarına karşı çıkmakta, demokratik hak ve özgürlükleri her yerde ve her zaman şaşmaz bir tutarlılık ve ısrarla savunmaktadır. Çünkü demokrasinin gerçek savunucuları ancak sosyalistlerdir.

Ulusal Bağımsızlık Üzerine

12.4.1977 günü Türkiye İşçi Partisi Genel Merkezinde Partililerle bir sohbet toplantısı yapan Genel Başkan Behice Boran, Ulusal Bağımsızlık konusuna değinerek özetle şunları söylemiştir :

«İçine girdiğimiz seçim döneminde politik tartışmalar yurdumuzun temel sorunları üzerinde değil, burjuva partileri arasındaki çekişmeler düzeyinde sürdürülmektedir. Oysa Türkiye'nin hayati sorunları vardır ve halkımız seçimlerde tercihini yaparken bu sorunları ve çeşitli partilerin bu sorunlara ilişkin görüş ve tutumlarını iyi bilmek durumundadır. Bu temel sorunlardan başta gelen birisi, Türkiye'nin bağımsızlığı sorunudur. Yurdumuz, Amerika'nın başını çektiği emperyalist - kapitalist dünyaya bağımlı durumdadır.

Bugün vatan topraklarının bir bölümü askeri üsler ve dinleme tesisleri yoluyla Nato'nun ve Amerika'nın emrine verilmiştir. Yurt savunması Nato'ya ve Amerika'ya bağımlı kılınmıştır. Ortak Pazar'la yapılmış andlaşmanın dayattığı şartlar ve ilişkiler sanayileşmemizi baltalamakta, dış ticaret açığını gittikçe büyütmektedir. Sanayi, ticaret ve bankacılık alanlarında uluslararası tekellerle ortaklık kurmamış, işbirliği yapmamış, anlaşmalar imzalamamış tek bir büyük sermaye gurubu yoktur. Her yerde olduğu gibi Türkiye'de de büyük sermaye emperyalizmin işbirlikçisidir.

Bu durum kökünden değiştirilmedikçe, ulusal bağımsızlıktan, «büyük Türkiye» yaratmaktan, veya «kişiliği olan dış politika» dan söz etmek boş bir laf kalabalığıdır, aldatmacadır.

Emperyalizmle iş ve çıkar birliği içinde olan egemen sermaye sınıflarının iktidarları ve partileri Türkiye'nin tam bağımsızlığını gerçekleştiremez ve koruyamaz. Sermaye sınıfları yurt çıkarlarının değil, kendi kârlarının peşindedirler. Yurt çıkarlarının ve ulusal bağımsızlığın savunucusu ve koruyucusu ancak, emperyalizmin ve işbirlikçisi yerli büyük sermayenin çifte sömürüsü altındaki işçi sınıfı ve müttefiki emekçi kitlelerdir.»

Anti-Komünizm Ticareti ve Demokrasi Mücadelesi

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran 13.4.1977'de Basına ve TRT'ye aşağıdaki demeci vermiştir :

Türkiye İşçi Partisi dışındaki tüm partiler, AP'si, CHP'si dahil, seçim kampanyalarını bir korku üzerine dayandırıyorlar. Hepsi «komünizm tehlikesi» deyimiyle kendi icat ettikleri sözde bir tehlikeyi en iyi kendilerinin önleyeceğini ispat etme yarışındadırlar. Komünizmi anarşi ile özleştirip halk kitlelerinde korku yaratarak oy toplama hesabındadırlar. Halka, korkudan başka sunabilecekleri bir şeyleri yok da ondan.

Alabildiğine körüklenen anti - komünizm ticareti ve bu ticaretin dayandırıldığı, ceza kanununun 141 ve 142. maddeleri işçi sınıfımızın ekonomik, politik ve ideolojik hareketini ve örgütlenişini, yurdumuzun tüm düşünce, bilim, sanat ve edebiyat, basın ve yayın hayatını, tüm demokratik, ilerici güçleri tehdit altında tutmakta, serbestçe gelişmelerine set çekmektedir. Bizim büyük sermaye sınıfları, partileri ve politikacıları hep Batılı olmakla övünürler. Oysa Batı'da böyle anti - demokratik yasa maddelerinin bulunduğu, komünist partilerin yasaklandığı tek ülke yoktur. Bir İspanya vardı, şimdi orada da komünist partisi yasallaştı, seçimlere katılacak. Avrupa'da geriye sadece Türkiye kaldı. Bu duruma kesinlikle son verilmeli, bu yasal tehditler ve yasaklar ortadan kaldırılmalıdır.

İşçi sınıfımızın partisi olarak Türkiye İşçi Partisi bunun da mücadelesini vermektedir, çünkü Türkiye İşçi Partisi demokrasi mücadelesinde samimi, tutarlı ve kararlıdır, çünkü sosyalizm için mücadele ile demokrasi mücadelesi içiçe geçmiş, bütünleşmiştir. Hem anti - komünizm ticareti yapmak, sosyalizmi ve sosyalist ülkeleri kötülemek, hem demokrasiden yana görünmek burjuva partilerinin ve politikacılarının işidir. Anti - komünizm yapılarak tutarlı demokrat olunamaz. Türkiye İşçi Partisi seçime katılmakla bu oyunu da bozmaktadır.

ÖRGÜT HABERLERİ

Üsküdar ilçesine yapılan saldırılar partilileri yıldıramıyor

İstanbul İl örgütümüze bağlı Üsküdar İlçemiz, kuruluşundan buyana, çevredeki faşist ve gerici güçlerin sürekli saldırı ve tertiplerine hedef olmuştur.

Son aylarda yoğunlaşan bu girişimler giderek gelişmiş ve geçtiğimiz haftalarda silahlı saldırıya dönüşmüş ve Mustafa Koca adlı arkadaşımızın ağır yaralanmasıyla noktalanmıştır.

Üsküdar İlçesine ilk saldırı, 15 - 16 Ocak gecesi yapılmış ve kapıyı kırıp içeri giren saldırganlar, eşyaları alt - üst etmiş, afişleri yırtmış ve duvarlara kendi faşist sloganlarını yazmışlardı.

Bunun ardından, 18 - 19 Mart gecesi İlçe lokaline ikinci kez saldırıldı ve bu kez Lokaldeki tüm eşyalar, afişler yakıldı, yangının etkisiyle camlar kırıldı, binlerce liralık zarar meydana geldi.

Üsküdar İlçe Örgütümüz, saldırılar karşısında gerilemedi. Gücünü işçi ve emekçi sınıflardan almanın bilinci içersinde, bu saldırı ve yıldırma operasyonlarını çevre halkına duyurmak, faşist saldırganları teşhir etmek için bir bildiri yayınladı.

Üsküdar İlçemizin yayınlamış olduğu bu bildiri dağıtılırken, üçüncü saldırı, bu kez silahlı saldırı biçiminde meydana geldi.

Kalabalık bir saatte, işlek bir meydanda, faşistler gözlerini kırpmadan ve pervasızca bildiri dağıtan Partililer üzerine ateş açtılar. Açılan yaylım ateşiyle, Mustafa Koca adlı Partili arkadaşımız ağır yaralandı.

Ateş kesilir kesilmez, Emniyet görevlileri ortaya çıktılar, saldırganlar ellerini kollarını sallayarak uzaklaşırken, Partililer emniyet görevlilerince çembere alındılar. Üzerlerine doğrultulan silahlar altında arandılar. Ağır yaralı ve kan kaybeden Mustafa arkadaşımız da arandı. Ve Partili arkadaşlarımız Emniyete götürüldüler.

Faşist saldırganların bu cüreti nerden aldıkları, bu olayda bir kez daha ispatlandı. Mustafa Koca arkadaşımız, yapılan ameliyat sonucu dalağını kaybetti. Faşist saldırganların sıktıkları kurşun, bu ilk ameliyatla çıkarılamadı. Halen hastanede olan arkadaşımızın durumu iyiye gitmektedir.

Burjuvazinin maşası faşist saldırganlar Türkiye İşçi Partilileri geriletmeye, yıldırmaya çalışıyorlar. Bunu hiç bir yerde başaramayacaklar. Çünkü, «kitlelerin örgütlü mücadelesini ölüm bile durduramaz».

İŞÇİLER, EMEKÇİLER

Ülkemiz can ve konut güvenliğinin kalmadığı, hergün birkaç politik cinayetin işlendiği bir ülke haline getirilmiştir. İşçilere, öğrencilere karşı silahlı saldırılar düzenleniyor, cinayetler işleniyor, parti ve sendika lokallerine baskınlar yapılıyor.

Seçimlerin yaklaştığı şu günlerde, bu tür eylemlere daha da hız verilmiştir. MC iktidarı ve onun sınıfsal dayanağı tekelci burjuvaziden güç alan faşist çeteler, kanlı terör eylemleriyle faşist tırmanışa hız verirlerken, bu arada parti binaları basmayı, tahrip etmeyi de ihmal etmiyor, kundakçılıktan medet umuyorlar.

Bu çeteler geçtiğimiz ay içinde ikinci kez :

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ ÜSKÜDAR İLÇE BİNASINA SALDIRDILAR.

Binayı ateşe vermek istediler. İsteklerine ulaşıp, yangın çıkarabilselerdi binanın yöresindeki işçi ve emekçilerin barındığı ahşap evler de yangın tehlikesiyle karşı karşıya kalacaktı.

ÜSKÜDARLI EMEKÇİLER!

Aslında bu saldırılar, MC iktidara geldikten buyana ilk olmadığı gibi, MC iktidarda kaldıkça da son bulmayacaktır.

Zaten MC iktidarı da bu amaç için kurulmuştur. Egemen sınıf burjuvazinin çıkarları bunu gerektirmektedir.

Çünkü, burjuvazinin ekonomik ve politik egemenliğinin pekiştirilip sürdürülmesi bu politikaya bağlıdır. Amaç, her ne pahasına olursa olsun, başta işçi sınıfının politik, ekonomik ve ideolojik mücadelesi olmak üzere, tüm demokratik güçlerin, toplumsal muhalefetin baskı altına alınması, etkisizleştirilmesi ve sindirilmesidir. Ama, her türlü baskı ve saldırılara rağmen, başta işçi sınıfı ve tüm demokratik güçlerin mücadelesi sindirilemiyor, tam tersine gelişip güçleniyor.

İŞÇİLER, EMEKÇİLER!

Şu yaşadığımız günlerin sorumlusu MC iktidarı ve onun sınıfsal dayanağı tekel burjuvaziden güç alarak saldırganlıklarına her gün yeni örnekler eklenen bu halk düşmanlarının işi nereye vardırmak istedikleri, yaklaşan seçimler de gözönüne alındığında apaçık ortadadır. MC iktidarda kaldığı sürece, ne can ne de konut güvenliği sağlanamıyacaktır. Seçimlerin yaklaşması MC'nin iktidardan uzaklaşmasını daha da güncel ve ivedi hedef haline getirmektedir. MC iktidarında yapılacak seçimlerde ne can, ne de seçim güvenliği olur.

- Seçimlerden önce MC iktidardan düşürülmelidir.
- AP'siz ve MHP'siz bir seçim hükümeti kurulmalıdır.

Tüm demokratik güçler emperyalizme ve faşizme karşı en geniş eylem birliğini sağlamalıdır.

SELAM DÜNYANIN VE TÜRKİYE'NİN AYDINLIK GELECEĞİNE.

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ
ÜSKÜDAR İLÇE ÖRGÜTÜ

MC iktidarı hakkettiği cevabı işçi ve emekçi kitlelerden alacaktır

Üsküdar'da bildiri dağıtan partililere ateş açılması ve bir arkadaşımızın yaralanması üzerine İstanbul İl Örgütü 7 Nisan 1977'de aşağıdaki bildiriyi yayınladı :

«Türkiye İşçi Partisi Üsküdar İlçe Örgütümüz kısa süre içinde üst üste saldırılara uğramış, kundaklanarak yakılmak istenmişti. Bu saldırıların nedenlerini açıklayan ve Partimizin saldırılarla sindirilemeyeceğini belirten bir bildiri Üsküdar İlçe Örgütümüz tarafından basılarak, dün dağıtıldı. Bu bildiri dağıtımı sırasında, Üsküdar Çarşısında barikat kuran bir grup Partililer üzerine yaylım ateşi açtı. Yaylım ateşine tutulan parti üyelerimizden Mustafa Koca kolundan ve karın boşluğundan ağır yaralanarak hastahaneye kaldırıldı. Numune Hastahanesinde henüz ameliyata alınamayan Mustafa Koca'nın hayati durumu endişe verici.

«Yaylım ateşi açıldığı ve Mustafa Koca'nın vurulduğu anda Parti üyelerinin etrafı 40/50 kadar polis ve güvenlik görevlisi ile çevrilerek gözaltına alındılar. Saldırganlar da ellerini kollarını sallayarak uzaklaştılar. Saldırganlar bir süre sonra tekrar Üsküdar Çarşısında toplandılar ve etrafa ateş ettiler. Kendilerine hiç bir şekilde müdahale edilmediği gibi, daha sonra da yakalanan olmadı.

«Kısacası dün Üsküdar'da saldırganlar ve MC iktidarı el eleydi. MC iktidarı bir kez daha suç üstü yakalandı.

«Partimiz MC iktidarında can ve konut güvenliğinin sağlanamayacağını çok önce açıklamıştı. Bu dün, Üsküdar'da bir kez daha görüldü.

«MC iktidarı saldırılar ve cinayetlerin yarattığı bir ortamda seçimlerden kârlı çıkabileceği hesabında. Demokratik güçleri, işçi ve emekçi sınıfları sindirebileceği hesabında. Oysa aldanıyor. Hiç bir saldırı ve kanunsuzluk Türkiye İşçi Partilileri yıldıramayacak, işçi ve emekçi sınıfların bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesini durduramayacaktır.

«MC iktidarı ve partileri her ne yaparlarsa yapsınlar, hakettikleri cevabı önümüzdeki seçimlerde İstanbul'lu işçi ve emekçi kitlelerden bir kez daha alacaktır.»

Genişletilmiş İlçe Temsilcileri Toplantıları Yapıldı

Bursa İl Merkezindeki İlçe Temsilcileri toplantısı.

2 No.'lu Seçim Genelgesi'nde açıklanan ve Çark Başak'ın geçen sayısında da duyurduğumuz «Genişletilmiş İlçe Temsilcileri Toplantıları» 2-3 Nisan tarihlerinde yapıldı.

Bir kısmına komşu İl ve İlçe Örgütlerinin temsilcilerinin de katıldıkları bu toplantılar 18 İl Merkezinde aynı zamanda yapıldılar.

Görevli Merkez Yönetim Kurulu üyelerinin başkanlığında yapılan bu toplantılarda, gündem uyarınca sırasıyla Partimizin 1. Büyük Kongre kararları ve bunların ilk uygulama sonuçları, önümüzdeki seçimlerle ilgili olarak Parti tutumunun açıklanması ve bu alanlarda doğabilecek soruların cevaplanması gibi konular ele alındı.

Yerel yönetim kurullarının 2. No.'lu Seçim Genelgesi'nde sorulan sorulara verdikleri cevapların da görevli MYK üyelerince toplandığı bu genişletilmiş toplantılar, Partimizin seçimlere bakış açısının ve seçimlerin Parti üyelerine yüklediği görevlerin bir kez daha sözlü olarak ele alındığı, yerel Parti örgütlerinin bölgesel sorunlarının ve özelliklerinin sistemli bir biçimde saptandığı önemli ve yararlı görüşmeler oldular.

SEÇİM GENELGESİ No.4

Bütün İl ve İlçe başkanlıklarına;

Yüksek Seçim Kurulu'nun 10 Nisan 1977 gün ve 327 sayılı kararında :

1. Sandık seçmen listelerinin 27 Nisan Çarşamba günü askıya çıkarılıp 3 Mayıs Salı günü saat 17.00'ye kadar askıda kalacağı belirtilmiştir.

2. Aynı karar uyarınca sandık seçmen listelerinin daimi seçmen kütüklerine uygunluğu bakımından itirazların askı müddeti içinde ve köylerde en geç 5 Mayıs Perşembe günü saat 17.00'ye kadar ilçe seçim kurulu başkanlığına ulaştırılması gerekmektedir. (Örneğin daimi seçmen kütüğünde yazılı bir seçmen sandık seçmen listesinde adını bulamaz veya kimliğini ispat edemiyecek kadar değişik biçimde yazıldığını görürse derhal itiraz ederek düzelttirmesi gerekir.)

3. Gene aynı kararla 9 Mayıs Pazartesi günü sandık seçmen listelerinin kesinleşeceği,

4. 10 Mayıs Salı'dan başlayarak «seçmen kartları» nın yazım işine başlanacağı ve kartların dağıtımının da en geç 1 Haziran Çarşamba gününe kadar seçmenlerin ellerine geçecek biçimde - yapılması gerekmektedir.

Bu durumda :

A. Yukarda belirtilen tarihler arasında askıda kalacak sandık seçmen listelerini seçmen üye **ve aday üyelerimizin** ve onlarla birlikte Parti'ye oy verebilecek bütün seçmenlerin mutlaka kontrol etmesi gerektiği konusunda kendilerini uyarınız;

B. Gereğinde itiraz etmelerini sağlayınız ve bu konuda onlara yardımcı olunuz;

C. Belediye hudutları içindeki seçmenlere iadeli taahhütlü posta ile, köylerde ise elden dağıtılacak olan seçmen kartlarının **1 Haziran'a** kadar ellerine geçmemesi halinde mutlaka ilçe seçim kurulları başkanlıklarına başvurarak seçmen kartlarını edinmelerini sağlayınız.

Başarı dileklerimle.

Nihat Sargın
Genel Sekreter

Güney Afrika'da Ulusal Kurtuluş Mücadeleleri ve Sosyalist Perspektif

«Baştarafı sayfa 12'de»

muoyunun gözleri önünde nasıl ayaklar altına aldığını bir kez daha açıkça ortaya koymaktadır.

Güney Afrika'daki son gelişmeler iki yönden değerlendirilmelidir. Bir yandan dünya devrimci sürecinin gelişimini sürdürmesi, öte yandan da emperyalizmin bunalımının giderek daha belirgin bir hal alması.

Dünyanın dört bir köşesinde olduğu gibi Afrika'da da yerli halklar sömürgeciliğe birer ikişer başkaldırırken egemen sınıflar «yeni sömürgecilik» olgusunu tezgahlamaya başladı. Yeni sömürgeci propaganda kurtuluş mücadelesi veren halklar arasında ulusal bağımsızlığın elde edilmesiyle sömürgecilikten kurtulma sürecinin sona ereceği düşüncesini yaymağa çalıştı. Aynı propaganda toplumsal ve ekonomik kurtuluşun uluslararası tekellere kapıların açılmasıyla gerçekleşeceğini söylüyor, cahillik, sefalet ve sonu gelmeyen hastalıkların sıcak ülkelerin değişmez kaderi olduğundan dem vuruyordu. Eski sömürgeleri üzerindeki doğrudan denetimlerini yitiren yayılmacı güçler kendi çıkarlarını gözetecek kukla hükümetler aracılığıyla dünyanın hammadde bakımından çok zengin olan bu bölgelerinde egemenliklerini sürdürmeyi düşlüyorlardı. Ancak son olarak, Angola'da geçen yıl uğradıkları yenilgi Afrika'daki ilerici devletlerin durumunu güçlendiriyor, emperyalizmin bir bütün olarak güney Afrika'dan ve giderek tüm kıtadan atılacağı günlerin yakın olduğunu haber veriyordu.

Ulusal Kurtuluş Hareketi açısından ise, Afrika'nın güneyinde olup bitenler tek bir gerçeğin çeşitli yönlerini oluşturuyor. O gerçek de şu. Ulusal Kurtuluş Hareketi'nin önündeki görevleri doğru biçimde yerine getirebilmesi, herşeyden önce, sosyalist perspektifleri içeren toplumsal ve ekonomik kalkınma yolunu seçebilmesine bağlıdır. Başka deyişle, kurtuluş mücadelelerinin başarıya ulaşabilmesi için emperyalist ve yerli gerici güçlerin oyunlarının boşa çıkarılması yolunda kararlı bir mücadele verilmesi, kurtuluşa öncülük eden partilerin bilimsel sosyalizm ilkelerine dayalı olarak örgütsel ve ideolojik açıdan güçlendirilmesi ve dünya devrimci sürecinin diğer bileşkeleri olan sosyalist sistem ve uluslararası işçi sınıfı hareketiyle sağlam ilişkilerin kurulması gereklidir.

her işyerinde bir çalışma ekibi, her köyde bir çalışma ekibi

Sosyalist Hareket, Seçimler ve Parlamento

Kapitalist toplumlarda, işçi sınıfı partilerinin seçimler ve parlamento karşısındaki tavırları, bunlardan hangi koşullarda ve nasıl yararlanılabileceği, üzerinde en çok durulan, tartışılan konular arasındadır.

Seçimler ve parlamento, işçi sınıfı hareketine yabancı akımların, sağ ve sol sapmaların en çok çarpıtmaya uğrattıkları, sorunun özünü kavrayamadıkları konulardan biridir. Bugün Türkiye'de de Türkiye İşçi Partisi'nin seçimlere girme hakkını elde etmesi üzerine çeşitli «yorum»lar yapılmaktadır. İşçi sınıfı hareketinin ve onun örgütünün dışında ve karşısında yer alan bu tür «yorum» ve değerlendirmeler, hareket noktalarında belirli bir iyiniyet taşısalar bile, son tahlilde nesnel olarak burjuvazinin değirmenine su taşımakta, işçi sınıfı hareketinin elindeki güçlü bir silahı şu ya da bu gerekçe ile etkisiz bırakmayı amaçlamaktadır.

SEÇİMLER VE PARLAMENTO ETKİN BİR EYLEM BİÇİMİDİR

İşçi sınıfı hareketi, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinde, bu mücadelenin çeşitli aşamalarında, çeşitli mücadele araçlarına sahiptir. İşçi sınıfı hareketinin bu silahları fiilen kullanması, **bir eylemdir.** Bildiri dağıtımı, afişleme, toplantı, miting, yürüyüş, grev, ve genel grev nasıl birer eylemse, seçimlere katılmak ve mümkün olursa parlamentoda yer almak da etkin ve önemli bir eylemdir. Yani, «eylem» sözcüğünün yaratabileceği ve Türkiye'de küçük burjuva kesimlerde yarattığı şartlanmalardan arıtarak eylemi, işçi sınıfı hareketinin belirli bir amaca yönelik fiili güç seferberliği olarak tanımlayabiliriz.

O halde diğer eylem biçimleri için geçerli olan bütün ölçütler, belirli eylem biçimlerinin en etkin biçimde kullanılma zamanlaması, eylem biçimlerinde ağırlık noktası kaydırmaları, seçimler ve parlamento için de geçerlidir. İşçi sınıfı hareketi, seçimlerden ve parlamentodan yararlanmayı bir ilke olarak kabul etmekle birlikte, somut koşullar ışığında bu eylem biçiminin kullanımını erteleyebilir. Belirleyici olan, dediğimiz gibi, içinde bulunulan aşama ile ulaşılması gereken hedef arasındaki ilişkileri verili somut koşullarda doğru olarak kurabilmektir. Bu ilişkinin doğru olarak kurulması, hangi eylem biçiminin hangi dönem için geçerli olup olmadığı konusunda verilecek kararın temelini oluşturur.

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ'NİN PARLAMENTO DENEYİ

Bugün seçimlere katılma hakkını elde etmiş bulunan Türkiye İşçi Partisi'nin 1971 öncesi parlamento deneyimi, sosyalist hareketin bu eylem biçimini kullanma ölçütlerine ışık tutacak gerekli malzemeyi oluşturmaktadır. Seçim ve parlamento deneyimi, bu eylem biçiminin gücü ve etkinliği ile birlikte, yanlış ele alınış tehlikesini, kişileri yanlış yerlere sürükleme olasılıklarını da açıkça sergilemektedir.

Seçimler ve parlamento konusunda iki yanlış uç, Türkiye İşçi Partisi'nin 1971 öncesi deneyimi sırasında ortaya çıktı. Bunlardan biri, seçimleri ve parlamentoyu «burjuvazinin işçi sınıfı hareketini ehlileştirmek için kullandığı büyük bir tuzak» olarak değerlendirirken, diğer uç ise sosyalist hareketin geniş bir alanı kapsayan eylem biçimleri arasında, seçimlere ve parlamentoya olduğundan daha büyük bir ağırlık tanıyor, giderek diğer eylem biçimlerinin tümünü seçim ve parlamento eylemi içinde eritmek, diğer bütün eylem biçimlerini bunlara tabi kılmak eğilimi taşıyordu.

Görünüşteki bu farklılığa karşın, her iki uç da, son çözümlemede, işçi sınıfı hareketinin bu etkin mücadele biçimini soysuzlaştırıyor, buradan hareketle de gerek abartarak, gerekse küçümseyerek, hareketin elindeki mücadele aracının etkinliğini büyük ölçüde azaltıyordu.

YANLIŞ UÇLARIN ÖZÜNDE NE VAR?

Burada, çok önemli bir noktanın altını çizmekte yarar bulunuyor.

Seçimler ve parlamento konularında ortaya çıkan yanlış eğilimleri ve sapmaları, bilimsel sosyalizmin temel ilkelerinden bağımsız olarak, yalnızca bu alanlarda beliren yanlışlıklar olarak görmemek gerekiyor. Bir başka deyişle, bilimsel sosyalizmin temel ilkeleri konusundaki sapmalar ile bu ilkelerin doğru bir biçimde kavranamaması, seçimler ve parlamento konusundaki değerlendirmelere de yansımış, en somut görünümlerinden birine, bu konudaki tartışmalarda kavuşmuştur.

BİLİNÇLENME SORUNU

Çoğu küçük burjuva çevrelerde, işçi sınıfının bilinçlenmesinin tek tek aydınların uğraşıyla mümkün olabileceği gibi yanlış bir tutum gözlenmektedir. Oysa işçi sınıfına dışardan bilinç verilmesinden kasıt bu değildir. «İşçi sınıfının bilinçlenmesi, sermaye sınıflarına karşı kendi bağımsız politik partisi aracılığıyla iktidar için mücadele alanına çekilmesiyle mümkündür.» (Çark Başak S. 28 İşçi sınıfının birliği ve ilerici sendikal hareket) Açık parlamenter düzende, işçi sınıfının burjuvazi ve onun siyasi iktidarıyla olan mücadelesi olanca ağırlığıyla bu alanda yoğunlaşmaktadır. Sadece bu amaç için bile parlementonun bir forum olarak kullanılması etkin ve inkârı mümkün olmayan güçlü bir araçtır. Kaldı ki, Parlemento, «Burjuva iktidarının politik düzeyde olabildiğince kuşatılıp sınırlandırılabilmesi, en azından önüne engeller çıkarılabilmesi olanağının sağlanabildiği bir kurumdur.» (Çark Başak Sayı 28, Güç ve İşbirliği Sorunu)

İTTİFAKLAR SORUNU

Parlamento ve seçimlere ilişkin sapmaların kaynağında, **ittifaklar** meselesinin kavranamaması, anlaşılamaması yatmaktadır.

İşçi sınıfının «tek başına devrim yapacağı» günlerin gelmesini bekleyenlerle, işçi sınıfının öncülüğünü reddedip, onu diğer sınıf ve tabakaların arasında **eriten** anlayış, seçimler ve parlamento konularında ortaya çıkan yanlış uçların temelini oluşturmaktadır. Türkiye'de, 1965 - 69 döneminde bu iki uç Türkiye İşçi Partisi hareketinin içinde ve dışında boy göstermiş, sonuç olarak işçi sınıfı hareketinin bu silahtan en etkin bir biçimde yararlanmasını önemli ölçüde engellemiştir.

İŞÇİ SINIFININ MÜTTEFİKLERİ, SEÇİMLER VE PARLAMENTO

İttifaklar sorunu, gerçekten de, işçi sınıfının demokrasi ve sosyalizm mücadelesi açısından son derece önemli, hayati bir sorundur.

Bu sorun, Türkiye İşçi Partisi programında şöyle ele alınmaktadır :

«İşçi sınıfı, toplumsal düzeni değiştirmedeki tarihsel görevini tek başına başaramaz. Türkiye İşçi Partisi bir yandan işçi sınıfını daha üstün politik bilinç ve eylem düzeyine çıkarmaya, örgütlenmesini geliştirmeye ve birliğini sağlamaya çalışırken, öte yandan toplumun diğer sınıf ve tabakaları içinde özellikle emekçi kitleler içinde amaç ve programını ve bu amaç ve programa temel olan sosyalist dünya görüşünü benimsetmeye çaba gösterecektir.» (TİP Programı s: 37 - 38)

İşçi sınıfının bilinçli, öncü kesimi sayıca kendisinden çok fazla, ulaşılması güç emekçi kesimleri nasıl kendi politik doğrultusuna çekebilecektir? İşçi sınıfı hareketi, ancak Partisi aracılığı ile toplumun diğer kesimlerine, emekçi kitlelere ulaşabilmektedir. Köylülerin demokratik mücadelesinde yer almak, miting ve yürüyüş gibi eylemlerden bu geniş kesimlere ses duyurmak nasıl sosyalizmin etkinliğini arttıracak birer eylem biçimi iseler, seçimler ve parlamento da işçi sınıfı hareketinin toplumun geniş kesimlerine ulaşmasında, doğru kullanıldığında son derece etkin olacak araçlardan biridir.

SAPMALARIN BİRLİĞİ

Geçmişteki ve günümüzdeki sapmaların seçimler ve parlamento konularındaki değerlendirmelerini de **bu** açıdan ele almak gerekir.

1971 öncesinde «burjuva parlamentarizmi» ya da «filipin demokrasisi» türünden gerekçelerle, Türkiye İşçi Partisi'nin seçimlere katılmasını, parlamentoda yer almasını eleştirenler, özünde sınıf mücadelesini saptıranlardır. Onlarca, işçi sınıfının politik hareketinin yer almadığı bir «demokratik aşama» da bazı demokratik işevler yerine

getirilecek, işçi sınıfının öncülüğü hiç söz konusu olmadan bu «demokratik aşama» tamamlanacak, ancak bundan sonra işçi sınıfı tek başına «sosyalist devrim» i yapacaktı. Böyle bir anlayış, «henüz vakti gelmeden» işçi sınıfı hareketinin seçimleri ve parlamentoyu kullanmasını gereksiz buluyor, «revizyonizm» ve «parlamentarizm» suçlamalarını da işin içine katıyordu. Demokrasi mücadelesinin işçi sınıfının öncülüğünde ve sosyalizm ekseni çevresinde verilmesi zorunluluğunu göremediği için, parlamentonun sosyalistçe kullanımı ilkesine de yüz çeviriyordu.

Aybar sapması da, özünde, işçi sınıfını toplumun diğer kesimleri içinde eritmeye, işçi sınıfının öncülüğünü reddetmeye dayanıyordu. «Nüfusun büyük bir bölümünün işçi sınıfından daha yoksul bulunması» gerekçeleriyle, işçi sınıfı öncülüğü reddediliyor, işçi sınıfının yerine toplumun diğer ve «daha yoksul, horlanan» kesimi geçiriliyordu. Bu da, kısa dönemli parlamento ve seçim hesaplarına yansıdı. İşçi sınıfının yerine başka kesimler geçirildiği için, bu kesimlere yönelmede nisbeten daha etkin bir araç olan seçimler ve parlamento mutlaklaştırıldı. İttifak sorununun kavranamaması, ittifak sorunu açısından büyük önem taşıyan parlamento ve seçimlerin de özünden koparılıp çarpıtılmasına yol açtı.

SOSYALİSTLER VE BURJUVA PARTİLERİ

Türkiye İşçi Partisi, parlamento ve seçimleri, bütün bu geçmiş ve güncel hataların ışığında, sosyalist hareketin eylem biçimlerinden biri ve toplumun en geniş kesimlerine ulaşma aracı olarak değerlendiriyor.

Sosyalistlerin seçim çalışmaları elbette ki burjuva partilerinin seçim çalışmalarından nitelikçe önemli farklarla ayrılır. En başta, sosyalistler, seçim dönemini, geniş yığınların hızla politize olduğu bir dönem olarak değerlendirirler. Ve kitlelerin bilinçlenmesi açısından önem taşıyan bu dönemdeki çalışmaları bir propaganda ve ajitasyon aracı olacak şekilde sürdürürler. Bir grev, bir yürüyüş, bir miting nasıl sosyalistler için propaganda ve ajitasyon ortamı oluşturursa, seçim çalışmaları da sosyalistler tarafından bu yönüyle değerlendirilir. Burjuva partileri için kısa dönemli oy hesaplarına yönelik olan ve yalnızca buna yönelik olan seçim çalışmaları, sosyalistler için, toplumda sosyalizmin uzun dönemli ve kalıcı mayalarını oluşturma aracıdır.

Bu nedenle sosyalistler, seçim çalışmalarından alınan sonuçları yalnızca oy sayısı ile ölçmezler. Oy sayısının, çalışmalar açısından tek başına belirleyici bir kıstas olması, burjuva partileri için geçerlidir. Yine bu nedenle sosyalistlerin aldıkları oyların nitel açıdan taşıdığı anlam, nicelikten daha önce gelir.

Seçim dönemi, ülkenin güncel ekonomik ve politik sorunlarının enine boyuna tartışıldığı, tartışmaların da ötesinde geniş yığınların bu sorunlara olan ilgisinin olağan dönemlerin ötesinde hızla yükseldiği dönemdir.

Sosyalistler, böyle dönemleri ellerindeki bütün olanakları kullanarak değerlendirmek zorundadırlar. «Seçim» odağı etrafında, ülkenin çeşitli sorunlarının bilinç düzeyine çıktığı bir dönemde sosyalistler, bu sorunlara sosyalistçe bakış açısını, sorunların sosyalistçe çözümünü kitlelere anlatmak için hiç bir fırsatı kaçırmamalıdırlar. Burjuva partilerine sınırlı tutulan olanakları, sosyalizmin sesini yükseltmek için kullanma fırsatı, hiç bir şekilde küçümsenemez.

PARLAMENTODA MÜCADELE

İşçi sınıfının, iktidara müttefikleri ile birlikte geleceğine daha önce değinilmişti.

Parlamento, işçi sınıfının bilinçli - öncü kesimlerine kıyasla, işçi sınıfının politik açıdan geri kesimleri ve diğer emekçi kitleler için, küçük burjuvazi için çok daha büyük bir önem ve anlam taşımaktadır. İşçi sınıfının bilinçli - öncü kesimlerine kıyasla, saydığımız bu kesimler, parlamentonun belirleyiciliğine, parlamentodan çıkan seslere, kısacası bir kurum olarak parlamentoya çok daha büyük bir önem verirler. Çünkü onlar için ülkenin gidişini belirleyen asıl temel etkenin sınıf mücadelesi olduğunu, parlamentonun ise bu sınıf mücadelesinin yansıma biçimlerinden biri olduğunu anlamak çok daha güçtür. Bu kesimler, ülkenin gelişimindeki, politik gelişmelerdeki olayların her birini parlamentoya, oradan çıkan yasalara vb. bağlama eğilimindedirler. Sınıf mücadelesini bütün boyutları ile kavrayamadıkları için, bu boyutlardan birini, abartma eğilimindedirler.

İşte parlamentonun sosyalistler tarafından sosyalistçe kullanımı, parlamentoya büyük önem veren bu kesimlere ulaşma, onlara sınıf mücadelesinin boyutlarını anlatabilme bakımından önemli bir araçtır.

Hiç kuşkusuz parlamenter olanaklara sahip olmasalar da sosyalistler, politik örgütleri ve örgütlü eylemler aracılığıyla bu kesimlere yönelirler ve onlara sınıf mücadelesinin bütün boyutlarını kavratmaya çalışırlar. İşçi sınıfının bilimsel sosyalist partisinin esas çalışma alanı parlamento dışında, doğrudan kitleler içindedir. Ancak, gerek sağladığı olanaklar açısından, gerekse söz konusu kesimlerin büyük önem atfetmesi açısından, parlamento içi çalışmalar küçümsenmiyen bir önem taşır. Parlamenter olanaklardan her hal ve koşulda yararlanmayı ihmal etmek, toplumun işçi sınıfı mücadelesinin yanında yer alabilecek geniş kesimlerini bir ölçüde boş bırakmak, burjuvazinin yaymaya çalıştığı şartlanmaların eline terketmek olur.

Ne kadar keskin görünürse görünsün, ne kadar «haklı» gibi sunulan gerekçelerle örtülmeye çalışılırsa çalışılsın, sosyalistlerin parlamentodan yararlanmasını reddeden görüşler, özünde, bilimsel sosyalizmin teorisine ve pratiğine aykırı düşen görüşlerdir.

BURJUVA POLİTİKASINI AÇIĞA ÇIKARMA

Burada, yıllar önce devrimci hareketin önderleri tarafından dile getirilen bir başka gerçeğe daha işaret etmekte yarar vardır.

Parlamentolar, burjuvazinin çeşitli siyasal partileri arasındaki ilişkilerin, bağların en açık bir biçimde ortaya çıktığı, görünüşteki çelişki ve düşmanlıkların temelinde, burjuva partisi olmaktan gelen bir birliğin yattığının en açık biçimiyle ortaya çıktığı alanlardır.

Örneğin Türkiye'de son günlerde, AP - CHP - MSP arasında dışarıya yansıyan çekişme ve sürtüşmelerin yanısıra, bu partiler arasındaki beraberlik, AP - CHP beraberliği ile erken seçim konusunda, AP - MSP beraberliği ile de hükümete karşı verilen gensoru önergesinde ortaya çıkmıştır. Burada, aralarındaki sürtüşmelere rağmen, burjuva partilerinin eylemlerini, temelde, burjuvazinin belirlediği bütün açıklığı ile ortaya çıkmıştır. MC hükümeti ile bir erken seçim isteyen burjuvazinin bu isteği, burjuva partileri tarafından, «hayret uyandıran» beraberliklerle yerine getirilmiştir.

Bu yalnızca bir örnek. İşte bu gibi örneklerle, burjuva partilerinin, aralarındaki farklılıklara rağmen burjuvazinin çıkarlarını savunan nitelikleri, parlamentoda bütün açıklığı ile ortaya çıktığı gibi, yine parlamento aracılığı ile, yani sosyalistlerin parlamentodaki müdahaleleri ve girişimleri ile toplumun en geniş kesimlerine duyurulabilir.

DİKKAT EDİLECEK BAZI NOKTALAR

Sosyalist hareketin seçimlere, parlamentoya ve parlamenter mücadeleye ilişkin görüşlerini, en genel hatlarıyla bu şekilde özetleyebiliriz.

Parlamentonun sosyalistler tarafından en etkin bir biçimde kullanımı, çeşitli mücadele biçimleri, çeşitli eylem biçimleri arasında parlamentonun yerinin doğru saptanması ile mümkündür. Örneğin, yukarıda belirtilen gerekçe ve nedenler ışığında sosyalistler, parlamenter olanaklardan sonuna kadar yararlanmakla birlikte, parlamento dışı mücadele yöntemlerine kıyaslandığında, parlamenter mücadelede olanaklarının daha sınırlı ve kısıtlı olduğunu bilirler. Çünkü kapitalist toplumlarda parlamentolar son tahlilde burjuvazinin egemenliğini sürdürme araçlarıdır. Ve parlamentonun işlerliğini, burjuvazinin tercih ve eğilimleri çok büyük ölçüde belirler. Bu belirleyicilik, sosyalistlerin parlamentodan yararlanma olanaklarını da bir ölçüde kısıtlar. Oysa, parlamento dışı eylem ve alanlarda, burjuvazinin belirleyiciliği ve etkisi çok daha sınırlıdır. Bu sınırlılıktan hareketle, sosyalist hareket, parlamento dışında, parlamento içinde olduğundan çok daha güçlüdür ve esas görevi de işçi sınıfı ve emekçi kitleler içinde örgütlenmek ve çalışmaktır.

Bu gerçeklerin ışığında, sosyalistler, parlamenter mücadele olanaklarını küçümsememekle birlikte, bu olanakları abartmazlar da. Örneğin parlamenter hiç bir eylemin ya da başarının sağlayamayacağı bazı olanakları parlamento dışı eylemler sağlayabilecekken, sosyalistler «herşeyin parlamentoda belirleneceği» görüşüne taviz vererek kendilerini bu alana sınırlamazlar. Bir başka deyişle, parlamenter eylem, sosyalist hareketin genel ajitasyon, propaganda ve eylem stratejisinin bir parçasıdır ama önemli bir parçasıdır ve bu alandaki eylem bu genel stratejinin bir parçası olarak yürütülür. Parlamenter mücadele ve parlamenter konum bu stratejiyi etkileyebilir, ama tek başına belirlemez.

Bilimsel sosyalizmin temel ilkeleri, Türkiye'de sosyalist hareketin geçirdiği deneyim, seçimler ve parlamento konusunda gerekli dersleri çıkarmaya olanak tanıyor. Bütün bunların ışığında, sosyalist hareket, parlamentoyu ve seçimleri, geçmişi kat kat aşan bir nitel güçle değerlendirecektir.

İzmir il örgütünün basına açıklaması

İzmir'de faşist terör ve cinayetlerin artması ile ilgili olarak İl Sekreteri Ahmet Nalbantoğlu, 2 Nisan 1977'de Basına bir demeç vermiştir :

Erken seçim olasılığının gittikçe güçlendiği bir sırada ülkenin genelinde ve İzmir'de faşist terör giderek dozunu arttırmaktadır. Olaylar bir düğmeye basılmışcasına aynı anda başlamakta ve büyük benzerlikler taşımaktadır. Olaylar taşlı sopalı saldırılar olmaktan çoktan çıkmış, planlı tek merkezden yönlendirilen faşist cinayetlere dönüşmüştür. Öldürme kastıyla yapılan saldırılar başlangıçta sosyalistleri hedef alıyorken şimdi, tüm ilericiler, yurtseverler ve hatta sıradan yurttaşlar faşist saldırıların hedefi haline gelmiş bulunmaktadır. Bütün tipik belirtileriyle faşist terör tüm ülkeyi baştan başa sarmaktadır.

Saldırı ve cinayetlerde faşist komandoların rolü tetiği çeken el olmaktan ileri değildir. Emperyalist güçlerin ve CİA'nın bütün bu karışıklıkların ardındaki yönlendirici ve yönetici güç olduklarını ileri sürmek için yeterli kanıt bulunmaktadır.

28 nci kuruluş yıldönümünü kutlamaya hazırlanan DİSK'e bağlı Lastik İş Sendikasının afişlerini asan bir genç Sümerbank Basma Fabrikası önünde beyaz bir Murat arabadan açılan ateşle öldürülmüş bulunmaktadır. Neresinden bakılırsa bakılsın, son günlerde örneği sıkça görülen faşist bir siyasal cinayet söz konusudur.

İzmirde gün geçtikçe dozu arttırılan faşist saldırı ve cinayetlerin nasıl başladığı, nereden kaynaklandığı kamu oyunca bilinmektedir. İstendiği anda faşist saldırganların yakalanması mümkündür. Ancak kendilerini «güvenlik kuvvetlerinin yardımcısı» ilan edenlerin, bir ayağı iktidarda olanların kim tarafından yakalanacağı sorusu zihinlerde sürekli yer işgal etmektedir.

Olaylar karşısında serinkanlılığı korumak gerekmektedir. Faşist güçler bir kargaşa ortamı yaratmak ve kendi yarattıkları bu ortama ilericileri, demokratları, sosyalistleri yine kendi seçtikleri silahlarla mücadele zorunda bırakmaya çalışmaktadırlar.

Bir bütün olarak tüm demokratik hak ve özgürlükler tehdit altındadır. Bugün için temel görev, var olan demokratik haklara en uç noktada var gücümüzle sahip çıkmaktır. Bu görevin üstesinden gelinebilmesinin temel koşulu tüm demokrasiden yana güçlerin en geniş birlikteliğini oluşturmaktan geçmektedir.

Bu yolda atılacak ilk adım, kurulduğu günden buyana emekçi halkımıza kan ve gözyaşından başka birşey getirmemiş olan MC'nin düşürülerek yerine AP'siz ve MHP'siz bir hükûmet kurulmasını sağlamaktır. MC'nin yerine kurulacak yeni hükûmet faşist cinayetleri tek tek ele alarak sorumlularını ve bu olaylarda ihmali bulunanları yargı organları önüne çıkarmayı mutlaka taahhüt etmelidir.

Telaşa, paniğe ve karamsarlığa kapılmak için bir neden yoktur. Türkiye'de demokrasiden yana olanların gücü faşistleri tükürükle boğmaya yetecek düzeydedir.

2 Nisan 1977

Giresun il Örgütünün Bildirisi

Çevrede ilgiyle karşılanan 1. Büyük Kongre kararlarını içeren «İŞÇİ - KÖYLÜ - ÖĞRETMEN - MEMUR - GENÇLİK ve TÜM HALKIMIZA» başlıklı Giresun İl Örgütünün Bildirisi 14.3.1977 tarihinde Giresun'da, 15.3.1977 tarihinde Bulancak, 16.3.1977 tarihinde Keşap, 17.3.1977 tarihinde Piraziz (Bulancak'a bağlı bucak), 21.3.1977 tarihinde Espiye'de partililer tarafından dağıtılmıştır.

Bildirinin Giresun'da dağıtımı sırasında arkadaşlarımız bir kısım polis tarafından engellenmek istenmiş, ayrı ayrı bölgelerde görevli iki arkadaşımızın ellerinden bir miktar bildiri zorla alınıp, İZİNSİZ olarak İl Merkezine girilerek aranmak ve bildirilerimize el konmak istenerek ANAYASA SUÇU işlenmiştir.

Giresun İl Örgütünün «İŞÇİ - KÖYLÜ - ÖĞRETMEN - MEMUR - GENÇLİK ve TÜM HALKIMIZA» başlıklı bildirisi aşağıdadır.

«Silahlı ve silahsız saldırıların, faili meçhul cinayetlerin, Faşizan tırmanışların sona ermesi, can güvenliğinin sağlanması için MİLLİYETÇİ CEPHE İktidarının düşürülmesinin acil görev olduğunu bilen ve bu nedenle AP ile MHP'nin dışında bir SEÇİM HÜKÜMETİ öneren PARTİMİZ ;

Ülkemizin içinde bulunduğu şartlar gereği, Demokrasi mücadelesinde atılacak ileri adımların, İŞÇİLER, EMEKÇİ KİTLELER ile tüm İLERİCİ ve YURTSEVERLERİN mücadelesinin birliğinin önemini göz önüne alarak, Politik Demokrasiden yana güçlerin en geniş BİRLİKTELİĞİNİ sağlamak amacındadır.

Bu nedenle;

İstanbul'da toplanan 1. Büyük Kongremizin aldığı kararlardan bazılarını HALKIMIZA DUYURUYORUZ ;

— MHP'nin, Ülkü Ocaklarının, Komandoların, İç ve Dış Destekleri ve PARA KAYNAKLARI araştırılıp, açığa çıkarılmalı, haklarında kanuni kovuşturma açılmalıdır.

— Devlet Kadrolarının ve EĞİTİM KURUMLARININ Faşistleştirilmesine son verilmeli, Milliyetçi Cephe döneminde yapılan atamalar, şişirilen kadrolar memur ve öğretmen kıyımları gözden geçirilmeli, kıyıma ve haksızlığa uğramış bulunanlar eski görevlerine ve haklarına kavuşturulmalıdır.

— Devlet Daire ve Kurumlarında çalışanların, tüm çalışanlarla birlikte SENDİKALAŞMA, TOPLU SÖZLEŞME VE GREV hakları tanınmalı ve kendilerine SİYASİ PARTİLERE ÜYE OLMA olanağı sağlanmalıdır.

— OYAK ve MEYAK tasfiye edilmeli, İYAK'tan vazgeçilmelidir.

— Var olan KOOPERATİFLER, yöredeki nüfuzu aile ve kişilerin kontrolundan kurtarılıp, iç yapıları ve işleyişleri DEMOKRATİKLEŞTİRİLMELİDİF.

— Banka kredi fonları üzerinde etkin kontrol ve denetim sağlanarak, KREDİ DAĞILIMI YOKSUL VE ORTA KÖYLÜLER LEHİNE, yeniden düzenlenmeli, her ne nam altında olursa olsun, sonuçta TEFECİLİKTE KULLANILAN ve milyarları bulan KREDİLER mutlaka kesilmelidir.

— Çalışanların işten çıkarıldıkları veya diğer nedenlerle işsiz kaldıkları hallerde bir güvenceye sahip olabilmeleri için İŞSİZLİK SİGORTASI KANUNU acele olarak çıkarılmalıdır.

GENEL GREV ve SİYASİ GREV hakkı tanınmalıdır.

— ASKERLİK HİZMET SÜRESİ KISALTILMALIDIR.

— Askeri birlikler, işçilerin, köylülerin ve GENÇLİĞİN Demokratik - Ekonomik hak ve özgürlükler için verdikleri mücadeleyi BASTIRMAKTA KULLANILMAMALIDIR.

VE TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ 1. BÜYÜK KONGRESİ,

MİLLİ BAĞIMSIZLIĞIN ve ÜLKEMİZİN DEMOKRATİKLEŞTİRİLMESİNİN GEREKLERİ AÇISINDAN HAREKETLE, PARTİMİZİN KOYDUĞU HEDEFLER VE BUNLARA İLİŞKİN GÖRÜŞ VE ÇÖZÜM TEKLİFLERİ ÇERÇEVESİ İÇİNDE ORTAK BİR SİYASAL PROGRAM ÜZERİNDE ANLAŞARAK EMPERYALİZME VE FAŞİZME KARŞI GÜÇ VE İŞBİRLİĞİ YAPMAK ÜZERE CHP'ye ÇAĞRIDA BULUNUR...

Seçimlerin yaklaştığı bu dönemde BÖLÜNMEYİ ÖNLEMENİN ve BİRLİKTELİĞİ SAĞLAMANIN Sorumluluğu ile hareket eden T.İ.P.'nin ve C.H.P.' ne yaptığı bu TARİHİ VE ÖNEMLİ ÇAĞRISINI TÜM HALKIMIZA DUYURURUZ.»

T.İ.P.
Giresun İl Örgütü

Düzeltme

Çark Başak'ın 28. sayısında yayınlanan **«Burjuvazi, İşçi Sınıfı ve Cumhuriyet Halk Partisi»** adlı yazıda bazı dizgi yanlışları vardır.

Sayfa 4, Sütun 3'de 1. paragrafın sonundaki **«CHP, burjuvazinin işçi sınıfına karşı izlediği her iki tavrı da, baskıcı tavrı da, bir dönemden ötekine değişen ağırlıklarla da olsa izleyen, bu tavırları destekleyen bir Parti olmuştur.»** Cümlesinin doğrusu: «CHP, burjuvazinin işçi sınıfına karşı izlediği her iki tavrı da, baskıcı tavrı da, **saptırıcı tavrı da**, bir dönemden ötekine değişen ağırlıklarda da olsa izleyen, bu tavırları destekleyen bir parti olmuştur» olacaktır.

Yine 4. sayfanın 3. sütunun sonundaki cümledeki, **«partinin politikasına egemen ideoloji bakımından»** sözcüklerinin ardından **«yerel ve merkez yöneticilerinin büyük bölümünün sınıfsal konumları bakımından»** sözcükleri gelmesi gerekiyordu.

Yazının son paragrafının son satırlarında yer alan ve **«Bu dayanışma»** diye başlayan cümlenin aslı şöyledir: **«Bu dayanışma ve işbirliği fabrikalarda ilerici, demokrat işçilerin dayanışma ve birliği**, köylerde bu niteliklerde köy emekçilerinin dayanışma ve birliği, tüm emekçiler, demokrat güçler arasında sağlanacak dayanışma ve birlik temeli üzerinde yükselebilir.»

Düzeltir, özür dileriz.

Seçimler ve Sosyalist Propaganda

Erken seçim kararının alındığı günden beri Türkiye radyo ve televizyonundan yeni ve gür bir ses duyulmaya başlandı. Sekiz yıldır ilk kez işçi sınıfının örgütlü mücadelesinin sesi Türkiye'nin bütün köşelerine yayıldı. Evinde hiç olmazsa ufak bir transistörlü radyosu olan her iki işçi ve köylüye ulaşan bu gür sesin duyulması kolay olmadı. Bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinin önüne konan engellerin bir bölümü bu alanda da kendisini gösterdi. Ama engellerin tümü aşılarak Türkiye radyo ve televizyonundan «işçi sınıfı, sosyalizm,» kavramlarının yanında yurt ve dünya sorunlarına ilişkin siyasi gerçeklerin işçi sınıfının politik örgütünün dilinden açıklanması sağlandı.

Türkiye İşçi Partisi kurulduğundan beri etkisini giderek arttıran bu örgütlü gür ses, seçim dönemi dolayısiyle etki sınırlarını genişletiyor, etkileme araçlarını arttırıyor. Sadece radyo ve televizyon aracılığıyla değil, aynı zamanda bildiri, afiş, gazete, dergi, açık ve kapalı toplantılarla bu olanaklarını arttırıyor. Böylelikle seçimler iyi bir propaganda aracı olma potansiyelini taşıyor. Kapitalist propagandaya karşı sosyalist propaganda, kapitalizmin propagandasına karşı sosyalizmin propagandasının yapılması olanakları ve bütün bunların etkileri seçim döneminde daha fazla artabiliyor.

Bilindiği gibi, emperyalizm ve emperyalizmle bütünleşmiş büyük sermaye egemenliğini, işçi sınıfı ve emekçi kesimler üzerindeki baskı ve sömürüsünü devam ettirebilmek için her türlü yönteme başvurur. Adam öldürmeden, kitle katliamlarına, işkenceden kitap yakmaya kadar her türlü yönteme başvurur. Bu yöntemlerden birisi, etkili olan birisi de kapitalist propagandadır. Faşist propaganda ile bütünleşmiş olan kapitalist propaganda için büyük sermaye büyük paralar harcar. Bu alanda büyük yatırımlar yapar. Devletin bütün imkânlarını kullanarak ilkokul düzeyinden üniversite düzeyine kadar, kitap, dergi, gazete, broşürlerle, radyo, televizyon, sinema aracılığıyla faşist bir kitle tabanı yaratmaya (kapitalizmi sempatik göstermeye) çalışarak faşist ve kapitalist propaganda yapar. Matbaacılıktaki ve basımcılıktaki gelişme ile, elektronik ve diğer teknik dallardaki gelişme ile kapitalist propagandanın etkinliği artmakta bu etkinlik işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin kurtuluşunu engellemek ve ertelemek için önemli olmaktadır.

Kapitalist propagandanın yürüdüğü iki yol vardır. Birincisinde kapitalizmin propagandası yapılır. Kapitalizmin yarattığı «büyük» ülkelerin yaşantılarının, onların nimetlerinin, onların bilimsel ve teknik gücünün propagandasını yapar. Lüks otomobillerin, uzay adamlarının, güzel tatil yerlerinin propagandasını, bir «refah» ülkesi olmasının avantajlarının propagandasını yapar. İkincisinde ise sosyalizmin gücünü inkâr etmeyi, anti - komünist propaganda ile dünya sosyalist sistemini ve dolayısiyle onlar gibi düşünen bilimsel sosyalist partileri küçük düşürmeyi hedefler. Kapitalist propaganda, kapitalizmin propagandası ve anti - komünist propaganda yolunda ilerlerken her türlü yönteme başvurur. Öncelikle nesnel (objektif) olmaz. Sadece özneldir (sübjektiftir). Yani gerçekçi değildir. Bir takım konuları abartırken, bir takım konuları gizler. Yani gerçekleri tahrif eder veya gizler. Kapitalizmin nimetlerinden söz ederken onları abartarak, kapitalizmin bunalımlarını, cinayetlerini ve sosyalizmin başarılarını gizleyerek veya sosyalizmi yererken yalan icad ederek gerçeklere dayanmaz. Gerçeklere dayanmadığı için de kapitalist propaganda ikna etmeye değil, kandırmaya dayanır.

Emperyalizmin ve büyük sermayenin devletin bütün imkanlarını da kullanarak sürdüregeldiği kapitalist propaganda seçimler döneminde yoğunluğu artarak devam eder. Burjuvazinin bütün partileri dört bir koldan seçim döneminin daha da arttırdığı radyo, televizyon, miting, açıkhava toplantısı, afişleme olanaklarıyla kapitalist propagandayı hızlandırırlar. Toplumun tüm kesimlerini içeren sorunları gizleyerek ve değiştirerek kapitalist bir toplumda gerçekleşmesi mümkün olmayan vaatlerde bulunmaya devam ederler. Bu yolla işçi ve emekçi kesimlerin gözlerini boyamada, onlara umut vermede belli ölçüde başarılı da olurlar.

Kapitalist propagandanın genel olarak her zaman ve özellikle de seçim döneminde yarattığı etkinin dağıtılmasının tek koşulu bilimsel sosyalist partinin örgütlediği ve programladığı sosyalist propagandadır. Sosyalist propagandanın özü de kapitalizmin çelişkilerini, bunalımlarını, cinayetlerini sergilemek, gizlenen siyasi gerçekleri işçi sınıfına ve emekçi kitlelere açıklamak, ve sosyalizmin bilimde, teknolojide her alanda ve her ülkedeki başarılarını aktararak sosyalizmin gücünü ve geçerliliğini kitlelere iletmektir. Bu şekilde, kapitalizmin çözümsüzlüğünü anlatan ve anti - komünist propagandanın yarattığı etkileri dağıtan sosyalist propaganda da tüm olanakları değerlendirerek yapılmalıdır. Ancak tüm olanakları değerlendirmekle, kapitalist propagandanın başvurduğu tüm yöntemlere başvurmak birbirinden farklıdır. Bilimsel sosyalist partilerin programladığı ve örgütlediği sosyalist propaganda gerçeklere dayanır. Kapitalist propaganda gibi gerçekleri gizlemeye, değiştirmeye dayanmaz. Sosyalist propaganda gerçeklere dayandığı için de kitleleri ikna etmeyi hedefler, kapitalist propaganda gibi kandırmayı değil. İkna etmeyi temel aldığı için ve gerçeklere dayanarak ikna edici olduğu için de sosyalist propagandanın etki alanı giderek artar. Kapitalist propagandanın ise etki alanı azalır. Etki alanı her geçen gün artan sosyalist propagandanın etkinliğinin artmasının bir koşulu da örgütlü ve belli bir programa dayalı olmasıdır.

Sosyalist propagandanın dayandığı temel dolayısiyle etki alanının artması doğal olmakla birlikte, bu sürecin hızlanmasını engelleyen birtakım nedenler vardır. Bu nedenlerin başında, propaganda araçlarının büyük bir bölümünün (radyo, televizyon, sinema, yüksek tirajlı gazete, dergilerin) büyük sermayenin ve dolayısiyle onun partilerinin elinde olması, bilimsel sosyalist partilerin bu ölçüde olanaklara sahip olmamasıdır.

Örneğin Türkiye'de son yıllarda, seçim dönemi dışında radyo ve televizyon TİP'ne hiç yer vermemiş, ama her gün diğer partilerin tümüne yer vermiştir. Türkiye'nin hemen her köşesine ulaşabilen bu yaygın kitle haberleşme araçları TİP'ne kapalıdır. Diğer taraftan basın, hatta ilerici basının önemli bir bölümü de çoğunlukla burjuva partilerine ve kapitalist propagandaya açıktır. Sosyalist propagandaya, ve bu arada TİP'ne kapalıdır. Seçim dönemine kadar, TİP sadece kendi gücü ve olanakları ölçüsünde sosyalist propaganda yapabilmişti. Gerçi bu düzeyde de olsa yaygın afişleme, bildiri, kitle toplantıları, çeşitli yayınlar ve broşürlerle sosyalist propaganda etkili olmuştur. Ama radyo, televizyon ve burjuva basınının barajını aşamamanın getirdiği önemli bir eksiklik vardır.

İşte seçimlerin sosyalist propaganda bakımından önemi bu noktada ortaya çıkmaktadır. Seçime katılmakla burjuvazinin barajı bir ölçüde aşılmakta, hiç olmazsa radyo ve televizyon sosyalist propaganda için kullanılabilmektedir. Diğer yandan yerel örgütler aracılığıyla kahve toplantıları, açık ve kapalı toplantılar, devletin seçim dolayısiyle her parti için hazırladığı miting alanları sosyalist propaganda için yararlı birer ortam olmaktadır. Görece daha rahat bildiri dağıtma, afiş yapıştırma, devletin afişleme için her partiye çeşitli yerleri ayırması olanakların diğer bir boyutudur.

Sosyalist propagandanın, bilimsel sosyalist parti tarafından seçim ortamı nedeniyle daha yoğun ve daha etkin bir biçimde yapılabilmesi son derece önemlidir. Bu önemli aracın kullanılmasını önlemek için ise yine birtakım anti - demokratik sınırlamalar getirilmiş, seçime katılma hakkı gibi oldukça zorlu bir koşul konulmuştur. Türkiye somutunda bu engeli sadece Türkiye İşçi Partisi aşabilmiş ve sosyalist propaganda görevini üslenmiştir.

İşçi sınıfının bağımsız politikasını savunmak, bağımsızlık - demokrasi - sosyalizm mücadelesinin boyutlarını anlatmak, işçi sınıfı ve tüm emekçi kesimlerin kurtuluş yolunun sosyalizmde olduğunu anlatmak, bütün bunları ülkenin ve toplumun tüm kesimlerinin, işçi - köylü - teknik eleman - öğretmen - memur - öğrenci ve diğer emekçi kesimlerin somut sorunları ile bağdaştırmak ve bu bütünlüğü ikna edici bir dille usanmadan anlatmak sosyalist propagandanın gereğidir. Türkiye İşçi Partisi ve üyeleri bu gerekliliğin bilincinde olarak bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm için sosyalist propagandayı her yerde ve her zaman yapacaklardır. Ve TİP sosyalist propagandanın bir parçası olarak, seçimlerden sonra toplumun bütün kesimlerinde ve kurumlarında olduğu gibi parlamentoda da işçi sınıfının sesini duyurmaya devam edecektir.

Sekiz yıl sonra sosyalizm yeniden seçimlerde

Bu yazı, Genel Sekreter NİHAT SARGIN'ın İstanbul İl Örgütüne bağlı İlçelerde üye ve aday üyelerin katıldığı sohbet toplantılarında yaptığı konuşmalardan derlenmiştir.

Meclisin seçimlerin erkene alınması kararının ertesi günü Yüksek Seçim Kurulu yasa uyarınca seçimlere katılabilecek partileri ilan etti. Alfabetik olarak sıralanan yıllanmış partilerin sonuna yeni bir isim eklenmişti, Türkiye İşçi Partisi.

Yüksek Seçim Kurulu'nun kararı bütün gazetelerde aynen yer aldı. Ama bu seçimlerin birinci özelliği olan bu olguya, ilerici basın dahil kimse kamu oyunun dikkatini çekmedi. Nedeni açıktı. Çok hesaplar altüst olmuştu. Parti kurulduğu sırada olduğu gibi.

Ancak hemen belirtelim ki, Türkiye İşçi Partisi'nin seçimlere katılma hakkını elde etmesi ve bunun MC iktidarının resmi makamlarınca onaylanmak zorunda kalması, hiç de kolay olmamıştır. Sınıf mücadelesinin özel bir alanı olan bu uğraşta başarı, ancak yiğit, kararlı, inançlı arkadaşlarımızın her türlü baskıya karşı sonuna kadar direnebilmesi ve Genel Merkezin akla gelebilecek bütün hukuki ve hukuk dışı engelleme, set çekme görüşlerini daha başından önleyecek tedbirleri alma ve bunu son gün son ana kadar ısrarla izleyip sonuçlandırması ile kazanıldı.

Bilindiği üzere yaz ayları örgütlenme kampanyamız sonunda kırsal kesime doğru ilk açılım yapılırken kampanyanın bir yan ürünü olarak da yasaların seçimlere katılmak için ön koşul kabul ettiği «Seçim başlangıcından en az altı ay önce 15 ilde bütün ilçeleriyle örgütünü tamamlamış olmak gereği» daha Ağustos ayı tamamlanmadan 3 il fazlasıyla 18 ilde yerine getirilmiş bulunuyordu. Eylül ayında buna bir ilimiz daha katıldı. Böylece Partimiz, seçimlerin Mayıs veya Haziran'da yapılması halinde, bu tarihlere göre hesaplanacak Ağustos ve Eylül sonu itibariyle örgütlenmesini fazlasıyla tamamlamış bulunuyordu.

Ama iş bununla bitmiyordu elbet. Kurulan örgütlerin kurulma olgusu her an inkâr edilebilirdi, nitekim edildi de. Bunun için örgütü kuran yetkili arkadaşımız kuruluş bildirimini verirken ilgili kaymakamlıktan mutlaka resmi bir alındı belgesi alıyor, bunu vermek istemeyenlere yasayı gösteriyor, uzun çabalardan sonra kuruluş bildiriminin ve eklerinin alındığını bildiren resmi belgeyi elde ediyordu.

Ama kurulmakla da iş bitmiyordu. Daha ertesi günden başlayarak kurucu arkadaşlarımız gerek resmi makamlar gerek çevredeki baskıcı unsurlardan alabildiğine tazyik görmeye başlıyorlar, istifaya zorlamak için elden gelen esirgenmiyordu.

Kurucu arkadaşın kahvesinde «sinek uçtu» gibi sudan nedenlerle işyerini kapatmaktan, bankadan kredisinin kesilmesine, işten çıkarılmaya kadar her türlü ekonomik baskı denenirken, diğer yandan hemen her gün evrak eksikliği bahanesiyle karakola çağrılıyorlar, kiminde uzun süre orada «misafir» ediliyorlardı. Bu arada aynı nedenlerle iki arkadaşımız iki ayrı ilde uydurma gerekçelerle tutuplanıp hapse atıldılar. Bütün yollar denendi, fakat hiçbiri arkadaşlarımızın direncini kıramadı. İlçelerinde Partiyi kurdular, ayakta tuttular, bugüne getirdiler. Bir iki yerde baskıya dayanamıyan da olmadı değil; ama yerlerine derhal daha dirençli, daha kararlı yenileri çıktı, ilçelerinde sosyalizmin bayrağını düşürmedi.

Ama bütün bunlar da yetmiyordu. Kuruluşlar tamamlanmış, çoğunda özel lokaller tutulmuş, kongreler yapılmıştı. Ancak resmi makamlardaki kayıtlar bunu yansıtıyor muydu; yansıtacak mıydı? Eski dönemden geçirilmiş sayısız deneyler vardı; durum tesadüflere bırakılamazdı.

İlçelerin tamamlanmasından bir süre sonra illerimiz, alındı belgelerinin fotokopilerini ekleyerek Valiliklere başvurdu; herhangi bir nedenle kuruluşlarımız kayıtlarına henüz intikal etmemişse, duruma el koyup ilgililerin dikkatlerini çekmeleri istendi.

Örneğin Ankara gibi bir ilde bile bu başvurumuzdan sonra, kurulmuş ilçelerin yarısından fazlasının evrakının Vilâyete halâ gönderilmemiş olduğu hayretle görüldü. Bununla da kalınmadı. Aralık ayında Genel Merkezce doğrudan İçişleri Bakanlığına başvuruldu. Tam teşekküllü bütün illerimizin il ve ilçe kuruluş bildirimlerinin alındı belgesi fotokopileri başvuruya eklenerek Bakanlığın kayıtlarının gözden geçirilmesi, evraklarındaki olası eksikliklerin ilgililerin uyarılarak düzeltilmesi ve belirtilen 19 ilde Eylül ayından beri tam teşekküllü olarak örgütün sürdürüldüğü konusunda resmi bir belgenin tarafımıza verilmesi istendi.

Bir yandan da yerel kongrelerimizin başvurusu yapılırken mutlaka alındı belgesi alınıyor, kongre sonu seçilenler bildirilirken gene alındı belgesi ile durum belgelendiriliyordu. Henüz kongre yapmamış kurucu kurullarda ise, kurul üyelerinin arasındaki görev bölüşümü değişiklikleri Kaymakamlıklara bildirilip gene alındı belgesi alınıyordu.

Genel Merkezde alındı belgeleri ve fotokopileri tasnif edilmiş olarak bir çelik dolabı dolduracak hale gelmişti.

İçişleri Bakanlığı başvurumuza cevap vermedi. Mart ayının başında başvuru yinelendi; gene cevap gelmedi. Sonunda erken seçim olasılığının güncelleştiği Mart sonlarında Bakanlığa yetkili arkadaşlarımız bizzat başvurup dilekçelerimizin sonucunu öğrenmek istediler. İlgili daire başkanının yanına varıldığında, Yüksek Seçim Kurulu'nun yasa uyarınca seçimlerin Ekimde yapılması noktasından hareketle, buna göre seçimlerin başlangıç tarihi olan 3 Ağustos'tan 6 ay geriye doğru 3 Şubat tarihini esas alarak bu tarihte Partilerin mevcut örgüt durumlarını İçişleri Bakanlığı'ndan sorduğu. Partimiz hakkında verilecek cevabın da imzaya çıkmak üzere hazırlanmış olduğu görüldü. Ve gene hayretle görüldü ki, bu cevapta Türkiye İşçi Partisi 19 il yerine ancak 11 ilde tam teşekküllü olarak gösteriliyor, diğerlerinin ise çoğunda bir ilçe eksik bulunuyordu. Yetkili arkadaşlarımız önceki başvuruları hatırlattılar, alındı belgesi fotokopilerini gösterdiler ve tartışmalardan sonra sonunda Bakanlığın eksik görülen ilçeler hakkında durumu Vilâyetlerden bir kez daha tel.iz emirle soruşturmasını sağladılar.

Ama bu ne yarar sağlayabilirdi ki, ordaki memurun dediği gibi, alınacak cevap gene aynı olacaktı.

... den resmi yıldırım telgraflarla ilgili Kaymakam ve Valilikler uyarıldı; şahsen sorumlu olacakları yeniden hatırlatıldı. Bununla da yetinilmedi. Ertesi sabah Genel Merkez ve illerden yetkili arkadaşlarımız daha telsiz emri gelmeden ilgili Kaymakamlara ellerindeki yetki belgesi ve Genel Merkezin başvuru yazısı ile başvurmuşlardı bile.

Bir ilçede, Kaymakamlığın havalesi ve ilgili emniyet memurunun deftere kaydedip kayıt tarih ve numarasını belirten resmi imzalı ve mühürlü alındı belgesine rağmen evrakların tümüyle «yok» olduğu, diğerinde kuruluş bildirimi ve evraklar masanın gözünde durduğu halde, halâ Valiliğe bildirilmediği görüldü. Diğerlerinde de benzeri durumlar vardı. Yeniden evraklar tamamlatıldı; ilgililerden yeniden resmi belgeler alındı. Vilayetlere resmi yazıların yazılması ve Valiliklerce de bunların Bakanlığa iletilmesi bizzat yerinde yapılan müdahale ve uzun tartışmalardan sonra sağlandı. Dört ilimizin birer ilçesindeki ihtilâf henüz halledilmemişti ama en az on beş ilde, daha Eylülden bu yana bütün ilçelerimizle örgütümüzün tamam olduğu nihayet Bakanlığa onaylatılmış ve kayıtları bu yolda düzeltilmişti.

Bakanlık yetkililerince, Yüksek Seçim Kurulu'na bu yolda bilgi verileceği Bakanlığa başvurumuza da aynı biçimde cevap verileceği söylendi.

4 Nisan Pazartesi günü saat 17.30 da Bakanlığın cevabı Genel Merkeze ulaştı. Cevabın incelenmesinde tam teşekküllü olarak gösterilen 15 il ve ilçelerinin, 3 Şubata göre kuruluşlarının tamam olduğu, ancak çoğunda kuruluş tarihi olarak Ekim - Ocak ayları gösterildiği, bu tarihlerin kimi kongre tarihi, kimi Kaymakamlıkların Vilâyete, kimi ise Vilâyetin Bakanlığa yazdığı yazının tarihi idi. O gün ise iç tüzük değişikliği Meclisten geçmiş, ertesi gün erken seçim kararı alınacağı anlaşılmıştı. Yasa uyarınca kararın alındığı gün seçimlerin başlangıç tarihi sayılacağından o günden geriye altı ay sayıldığı takdirde bütün uğraşılar boşa gidebilecekti.

O gün yeniden harekete geçildi. İlgili Vilâyet ve Kaymakamlıklara gidildi, uyarıldı. Yeniden İçişleri Bakanlığına başvuruldu. İçişleri Bakanlığı, böyle bir durumda MHP'sinden TBP'ye kadar bütün partilerin durumunun gözden geçirilmesi gerekeceğini Yüksek Seçim Kurulu ile temas sağlanmasını önerdi. Kurul ise belki de vakit darlığından «yasada serahat olmadığı» gerekçesiyle normal seçim tarihini esas alacaklarını belirtti.

Türkiye İşçi Partisi ister 5 Ekim 1976, ister 3 Şubat 1977 tarihi esas alınmış olsun İçişleri Bakanlığı kayıtlarında gerekli düzeltmeleri yaptırmış bulunuyordu.

Gönül rahatlığıyla Yüksek Seçim Kurulunun ilânı beklendi.

Buraya kadar, seçimlere katılma hakkını elde ediş ve daha da önemli olarak bunu resmi makamlara onaylatış mücadelemizin öyküsünü kısaca belirtmeye çalıştık. İşçi sınıfının bilimsel sosyalist partisinin önüne hukuki ve hukuk dışı her türlü engellerin çıkarılacağı açıktı, sıkışıldığında her türlü yasa dışı uygulamalara, zora, şiddete başvurulacağı açıktı. Yalnızca Türkiye İşçi Partisi bütün bu engelleri boşa çıkaracak, onları aşmasını bilecek güce ve deneyimli kadrolara sahipti. Nitekim boşa çıkardı ve aştı da.

Bugün burjuvaziden söke söke alınan ...

mek, bu [illegible] ortaya çıkan yasal olanaklardan sonuna kadar yararlanmak ve bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelemizi bu olanaklarla bir adım daha ilerletmek uğraşı içindeyiz. Aynı güç, aynı yetenek, aynı bilinç ve kararlılıkla, daha da azimli ve bilenmiş olarak uğraşımızı sürdürüyoruz. Bundan öncekilerde olduğu gibi bu uğraşımızda da başarı bizimdir.

Aradan uzun yıllar geçti; ayrıntılarda belki belleğim beni yanıltabilir. Ancak anlatacağım öykü gerçek. Ben kendisini 1968' de tanıdım. Parti'nin, geçmiş dönem Türkiye İşçi Partisi'nin tertiplediği mitingde ben Genel Merkez temsilcisi olarak konuşurken aynı köyden bir minibüs dolusu partili arkadaşıyla birlikte, mitingin intizam ve güvenliğini sağlamakta görev almış bulunuyordu. Daha sonra il merkezinde tanıştık. Bana Parti'nin programını ezbere bilen kendini yetiştirmiş bir arkadaş olarak tanıttılar. Gerçekten programı, örneğin toprak reformu veya din bahsinde söylediklerini hemen hemen aynen tekrarlıyacak, üstelik bunların hangi sahifede başladığını ezbere söyleyecek kadar biliyordu; diğer parti yayınlarını da öyle.

Partili olmasının öyküsü 1965 seçimleriyle birlikte başlıyor. Parti 1965 seçimlerine katılmıştı; ve onun köyünün bulunduğu ilde de seçime giriyordu. Ancak ne seçim dönemi öncesi, ne de kampanya sırasında köylerine bir partili uğrayamamış, herhangi bir parti yayını dahi köylerine ulaşamamıştı. Seçim dönemi boyunca köyde devamlı tartışma konusu olan ve taraftarlarının ateşli savunmalarını yaptıkları partilerin hepsi bilinen burjuva partileriydi. Yalnız ne olmuşsa olmuştu; seçim günü akşamı sandıktan çıkan oyların sayımı yapılırken bir oy'un da Türkiye İşçi Partisi'ne çıktığı hayret ve kızgınlıkla görüldü. Acaba bu oyu atan kimdi, aralarından hangisi idi? Köylünün sol ve sosyalizm adına o güne kadar duydukları, «şapka asma» hikayesinden öteye gidemediği, bu konuda koşullandırılmaları ise hemen bütün meşrutiyet ve cumhuriyet döneminden beri sürgit devam ettiği için kim olduğunu bilmedikleri oy sahibine karşı duydukları öfke de o denli katmerli idi. Uzun günler, haftalar boyu hep bu konuyu tartıştılar. Köy kahvesinin birinci sorunu bu olmuştu, o oyun sahibini meydana çıkarmak. Köyün nekadar kendisinden hoşlanılmayan uğursuz, yarı deli kişisi varsa sırayla üzerinde duruldu, sıygaya çekildi. Hepsi de yemin, kasemlerle kendilerini temize çıkardılar. Bu arada da o tek oy'un bilinmiyen sahibine durmadan ver yansın ediliyordu. Nihayet birgün köyün, işinde gücünde, kimseyle alıp vereceği olmayan, kendi halinde, dürüst tanınan bir kişisi dayanamadı, patladı: Uzun ettiniz, o oyu ben attım, ne olacak! Önce inanmak istemediler, kendileriyle eğlenildiğini sandılar, ama sonunda inandılar. Bu sefer bütün hücumlar onun üzerinde yoğunlaştı. Kendisini, ve kendisiyle birlikte ister istemez Parti'yi de savunmaya çalışıyor, ama bu konuda hemen hiçbirşey bilmediğinden doğrusu başarılı da olamıyordu. Sonunda hücumlar o derece arttı ki, bir yakını kendisini bir insan olarak savunmak gereğini duydu. Hücumlar ona da yöneldi. Böylece köydeki TİP'lilerin sayısı önce ikiye, daha sonra üçe, dörde çıktı. Artık birbirlerini ve bu arada Parti'yi de savunan bir grup oluşturmuşlardı ama Parti konusunda birşeycikler bilmiyorlardı. İlk oy atan ve grubun önderi olan «bu, böyle olmayacak» dedi. TİP'li olduğu-
kaydolsak, hem de Parti'nin, kendilerine hücum edilen konularda asıl neler söylediğini, neler yapmak istediğini kendi yayınlarından öğrensek.

Sonunda şehre indi. Sora soruştura Parti il merkezini buldu. O güne kadar çıkmış ne yayın varsa, başta program ve tüzük olmak üzere hepsini topladı, köyüne götürdü. Gerçekten bu yayınlarda sorulan bütün soruların cevabı vardı; hem hiç de köylünün o zamana kadar duyduğu, işittiği, koşullandırıldığı gibi değildi bu cevaplar. Hepsinin müşterek dertlerinin, düşünüp de çıkar yolu bir türlü bulamadıkları ve sonuçta böyle gelmiş, böyle gider, köylünün yüzü de hiçbir zaman, hangi parti gelirse gelsin gülmez çaresizliğine sığındıkları dertlerinin akla uygun, geçerli ve tutarlı çarelerini, çözüm yollarını bir bir öğrendiler. Artık sınıf gerçeğini kavramışlardı. Önderleri köyde parti görevlisi seçildi, diğerleri de birer ikişer gelip kaydoldular. Bir sonraki seçimde ise artık Parti birinci sırada idi. Bir tek oy vermekle başlayan öykü, köyün hemen hemen toptan bilinçlenmesiyle noktalandı. Kendisine sormuştum: Peki sen nasıl, Parti hakkında birşey bilmeden o oyu verdin diye. Cevabı da öyküsü gibi ilginçti: Gerçekten Parti hakkında birşey bilmiyordum; ama radyodaki seçim konuşmalarını başından sonuna dek kaçırmadan izledim. Dikkat ettim, bütün partiler az çok birbirlerine çatıyorlar, ama hepsinin birden çattığı, yüklendiği, öcü gibi göstermeye çalıştığı Türkiye İşçi Partisi. Düşündüm ki, biz bu partileri yakından biliyoruz, hepsi sıra ile iktidar oldular, ne verdiler şu yoksul köylüye. Öyleyse, onların durmadan kötüledikleri iyidir, dedim. Ve oyumu Türkiye İşçi Partisi'ne verdim.

Anımsadığım kadarıyla anlatmaya çalıştığım bu öykü bir uç örnek. Herhalde bir oy vermenin, sonuçta bütün köyü partili veya yandaşı kılması ve bunun için yalnızca toplam 130 dakika süren 12 radyo konuşmasının yeterli olabilmesi her zaman ve her yerde kolayca mümkün değil. Ancak bir oy vermenin bile oy vereni, o oyun sahibini nasıl bağladığını ve onu partili olmaya doğru götüren bir süreci başlattığını da bir an hatırdan çıkarmamak gerek.

Seçimlerdeki propaganda olanaklarının, seçimden sonra Meclisin bir kürsü gibi kullanılmasının, Meclise yansıyan güçle politik hayatı etkilemenin önem ve değerini hepimiz biliyoruz. Ama yukardaki öyküde olduğu gibi, bir oy vermenin bile oy verenle, oy verdiği Parti'yi nasıl görünmez bağlarla birbirine bağladığını, onu oy verdiği partiyi daha yakından izlemeye, söyledikleri ile yaptıklarını daha yakından ve dikkatle incelemeye itelediğini, bunun ise insanı nasıl daha da bilinçlendirdiğini, adım adım partinin yandaşı, sempatizanı kıldığını, giderek bir partili ve militanı yaptığını da unutmamak gerek. Hele bu arada bir partiliyi tanıma ve parti çalışmalarını ilk elden izleme, değerlendirme ve tartışma olanağı da eline geçebilmişse.

Hepimizin bazı tanıdıkları vardır, hani kendilerinden bağış alırız da, niçin aldığımızı bile söylemeyiz; o da sormaz, bilmez görünür. Bilmez görünür ya: niçin kendisinden para istendiğini, bunun Parti'ye bağış olacağını kesinlikle bilir, ama üstelemez, sormaz. Bizler de onun bunu bildiğini kesinlikle biliriz, ama biz de söylemeyiz niçin para istediğimizi. Aramızda sanki söylenmemiş bir anlaşma vardır. Fakat bu böyle uzun süre devam etmez. Birgün bakarız ki, kendisinden gene para isterken, hele şu ga-
ririm, deyivermiş. Daha sonra muntazam olarak alıp, okumaya başlar; hatta bazı yazılar üzerine tartışır; hakkımızda ileri sürülen iddiaları anlatıp cevabımızı bekler ve sonunda bir de duyarsınız ki, sizin olmadığınız bir sırada arkanızdan ileri geri laf edenlere karşı sizi ve partinizi savunmakta. Bundan sonra ise sizinle birlikte Parti'ye gelip kaydolmaya ve Parti'nin aday üyesi olmaya çok şey kalmamıştır. Bir gün o da olur. Bunun örneklerini hemen hepimiz sayısız kez görmüş duymuşuzdur. Burda da bir bağış vermekle başlayan ilişki sonunda gelip partili olmaya kadar götürmektedir insanı çoğu kez. Oy vermekle başlayan manevı bağıntı da buna benzer. Onun için bir tek oy'un bile, bir yandan hepimizin bildiği üzere gerek Parti'nin niteliksel ağırlığının niceliksel olarak oy yüzdesine mümkün olduğu kadar yansıması, gerek bir sandıkta bir oy'un bile bazan çıkarılacak milletvekili sayısına olan azımsanmıyacak etkisi bakımından değeri çok büyük olmakla birlikte, diğer yandan o oyun sahibini Parti'ye bağlaması bakımından da ayrıca değeri vardır. Belki bu değer diğerlerini de gölgede bırakabilir.

Seçim dönemi boyunca kuşkusuz hepimiz Parti'ce yapılacak çalışmalara sonuna kadar katılacak, afiş asmaktan bildiri dağıtmaya, kahve toplantılarından mitinglere kadar Parti'nin öngördüğü bütün çalışmaların sonuna kadar destekçisi, düzenleyicisi, gerçekleştiricisi olarak Parti'ce verilen görevleri eksiksiz yerine getirmeye çalışacağız. Ama bütün bunlarla birlikte, doğrudan parti çalışmasına ilişkin olmaksızın kampanya boyunca, kitlelerin en fazla politize olduğu, politik görüş ve çalışmalara ilgi duyduğu bu dönemde «24 saat partili olmak» ilkesi uyarınca tek tek şahıslar olarak da yapacağımız büyük görevler bulunuyor. Hepimizin uzaktan yakından birçok tanıdıklarımız, dostlarımız, akrabalarımız, iş ve meslek arkadaşlarımız, komşularımız, çevremiz var. Bu çevre içinde, ister istemez genel planda ve herkesi kapsayıcı olmak zorunda olan parti propaganda çalışmalarına yardımcı olarak tek tek görüşüp konuşabileceğimiz, en azından Parti'ye oy vermeye ikna edebileceğimiz sayısız kişiler mutlaka vardır. Onları ikna edip oy verme günü sandık başına gitmek üzere örgütleyebilmek de hepimizin şahsen görevi olacak. Bir oy da nedir ki, deyip geçmeden olabildiğince çok kimseyi örgütlemeye çalışacağız. Unutmayacağız ki, seçim günü sandıktan çıkan ve toplamı binleri, yüzbinleri bulan oylar tek tek kişiler tarafından atılmıştır. Bulunduğumuz çevredeki her sandıkta şahsi gayretimiz, uğraşımızla en azından bir oy fazlasının çıkmasını sağlamak sloganımız olacak.

Seçim sonuçlarıyla ilgili olarak önceden tahminlerde bulunulması usuldendir. Hiçbir tahminde bulunmuyorum, diyenlerimiz de çok kez kafalarında bir tahmin yapmışlardır. Seçim günü akşamı bu tahminler aynen çıkabilir, veya tahminimizde eksik veya fazla olarak yanılmış da olabiliriz. Hele uzun yıllar sonra Türkiye İşçi Partisi'nin ilk olarak katıldığı bu seçimlerde, 1969'dan bu yana bir yandan günümüzün olumsuz koşulları, diğer yandan işçi ve emekçi sınıflarımızdaki hızlı bilinçlenme, eldeki verilerin azlığı yüzünden sağlıklı bir tahminde bulunmamızı zorlaştırmış, yanılgı payını arttırmıştır. Ancak son gün son ana kadar, önümüzdeki haftalar boyunca gündüz gece demeden bütün güç ve enerjimizle Parti ve partililer olarak seçimle ilgili görevlerimizi sonuna kadar yerine getirdiğimizde sonu-

Güney Afrika'da Ulusal Kurtuluş Mücadeleleri ve Sosyalist Perspektif

Günümüzde, Afrika'daki ulusal kurtuluş hareketleri yeni bir dönemece ulaşmış bulunuyor. Yıllar boyu kölelik boyunduruğunu taşımış olan Afrika halkları ulusal bağımsızlıklarını gerçekleştirdikten sonra, ona kopmaz bir şekilde bağlı olan toplumsal ve ekonomik bağımsızlık yolunda ileri adımlar atarak çağımızın **kapitalizmden sosyalizme geçiş çağı** olduğu yolundaki tarihsel gerçeği bir kez daha doğruluyorlar.

Afrika'daki bağımsızlık hareketleri II. Dünya Savaşı'nda faşizmin yenilgiye uğratılmasından sonra gitgide yoğunlaşarak 1960'larda tepe noktasına ulaştı. 1960'lar aynı zamanda Afrika'nın güneyindeki ulusal bağımsızlık hareketlerinin birbiri ardından gelen zaferlerini simgeler. Bugün güney Afrika'daki ülkelerin hemen hepsinde halklar gelecekleri üzerinde söz sahibidirler. Buna rağmen Rodezya (Zimbabwe), Namibya ve Güney Afrika halkları henüz bağımlılık ve sömürü zincirini kıramamışlardır. Bu durum bölgedeki tüm ilerici ülkeleri olduğu gibi dünyada demokrasi ve sosyalizmden yana güçleri de ciddi biçimde kaygılandırmaktadır.

Irkçı ve faşist İan Smith rejiminin Rodezya halkı ve emekçileri üzerinde uyguladığı baskılar emperyalistlerin tüm çabalarına karşın dünya ilerici kamuoyunda açık olarak bilinmekte. Rodezya bir ingiliz sömürgesi olmakla birlikte beyaz azınlığın yasal olmayan ve tek taraflı bir kararla ilan ettiği bir «cumhuriyet» görüntüsünü taşıyor. Başta İngiltere olmak üzere tüm emperyalist güçler bağımsızlık yolunda mücadele veren Yurtsever Cephe'nin kararlı olduğunu biliyorlar. Bu yüzden de Rodezya'nın bağımsızlığını erteleyebilmek için Smith rejimiyle Yurtsever Cephe'nin barışçı yoldan anlaşmasına taraftar gözüküyorlar. Cenevre Konferansı bu amaçla başlatıldı. Görüşmeler İngiltere'nin oyalayıcı, baskıcı Smith rejiminin de uzlaşmaz tutumu sonucu her geçen gün çıkmaza sürükleniyordu. Konferans, hiçbir sonuç alınamadan başladığı gibi bitti. Smith ve yandaşlarının barıştan yana olmadıkları açıkça ortaya çıkmıştı. Zimbabwe halkının mücadelesi bundan böyle silahlı olarak sürecekti. Yurtsever Cephe aslında iki örgütten oluşuyordu. Zimbabwe Afrika Halkı Birliği (ZAPU) ve Zimbabwe Afrika Ulusal Birliği (ZANU). Bu iki örgütün birlikte sürdürdüğü mücadeleyi engelleyebilmek için emperyalistlerin yaptıkları bunlarla da bitmiyordu. ABD'li ve İngiliz emperyalistler, Afrika'daki ortak çıkarlarını savunan, Rodezya'da Smith ve Güney Afrika'da Vorster rejimlerinin devamını sağlayabilmek için daha sinsice yöntemlere de başvurdular. Bunlar arasında, Rodezya halkının bağımsızlık mücadelesini Abel Muzorewa ve Sithole gibi sahte liderlerle engellemeye çalışmaktan, Güney Afrika halkını yıllardır ezen faşist Vorster'ı Rodezya sorununda arabulucu olarak göstermeye dek varan niceleri sayılabilir.

Güney Afrika halkları yeni sömürgeciliğe karşı verdikleri mücadelede yalnız değiller. Önce bölgelerindeki tüm ilerici Afrika devletleri Rodezya'da mücadele veren Yurtsever Cephe, Namibya'da Güney Batı Afrika Halkı Örgütü (SWAPO) ve Güney Afrika Cumhuriyeti'nde Afrika Ulusal Konseyi'ne (ANC) etkin biçimde destek oluyorlar. Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Politik Büro üyesi ve Yüksek Sovyet Prezidyumu Başkanı Nikolay Podgorni'nin bölge ülkelerine son olarak yaptığı gezi, güney Afrika'da ırkçı beyaz azınlık rejimlerine karşı verilen mücadelede yeni bir aşamayı belirliyordu.

Podgorni, gezisi süresince Tanzanya, Mozambik, Zambiya ve Somali'ye uğramış bu arada güney Afrika'daki kurtuluş hareketleri liderleriyle görüşmüştür. Podgorni'nin Zambiya ve Mozambik'e yaptığı geziler diğerlerine göre özel bir önem taşıyor.

Mozambik eski bir Portekiz sömürgesi. 10 yıl süren bağımsızlık savaşı 1975'de Mozambik Kurtuluş Cephesi (Frelimo)'nin zaferiyle sonuçlandı. Frelimo'nun bu yıl yapılan III. Kongresi'nde ülkede marksist - leninist ilkeleri benimseyen bir işçi sınıfı partisinin kurulması karar altına alındı. Frelimo adını taşıyacak bu yeni partinin programının temel perspektifi sosyalist toplumun kurulmasıdır. Böylece Mozambik Halk Cumhuriyeti ulusal bağımsızlığına kavuştuktan çok kısa bir süre sonra sosyalizm yoluna girmiş olmaktadır.

Zambiya da yine aynı bölgede 1964'de bağımsızlığına kavuşan bir ülke. Bağımsızlıktan bu yana başkan Kenneth Kaunda'nın liderliğinde ülkede önemli toplumsal ve ekonomik reformlar gerçekleştirildi. Zambiya güney Afrika'daki bağımsızlık savaşçılarına topraklarını açmıştır. Podgorni Zambiya'yı ziyareti sırasında Yurtsever Cephe liderleri Nkomo ve Mugabe, SWAPO lideri Sam Nujomo ve ANC başkanı Oliver Tambo ile de görüşmüş. Görüşmeler sonucu yayınlanan ortak bildiride bölgede istikrar ve barışın ancak apartheid (ırk ayrımı) politikasına son verilip siyah çoğunluk rejimlerine geçilmesiyle kurulabileceği belirtilmiştir.

Podgorni'nin gezisinin sürdüğü günlerde Küba devlet başkanı Fidel Castro da Afrika'ya bir gezi yapmıştır. Castro, Angola'nın başkenti Luanda'da güney Afrika'lı bağımsızlık hareketleri liderleriyle görüşmüştür. İki sosyalist ülke yetkililerinin Afrika'da yaptıkları temaslar emperyalist ülke başkentlerinde tepkiyle karşılanmış ve dünya kamuoyuna Sovyetler Birliği ve Küba'nın yayılmacı politikalarının kanıtı olarak sunulmaya çalışılmıştır. Gerçekte ise Castro ve Podgorni'nin gezileri, yeni sömürgecilik, emperyalizm ve ırkçı rejimlere karşı mücadele veren Afrika halklarıyla sosyalist ülkeler arasındaki, karşılıklı eşitlik ilkesine dayalı, kardeşçe dayanışmanın somut bir ifadesi olmuştur.

Afrika halklarının mücadelesini tüm çabalarına karşın durduramayacaklarını gören emperyalist mihraklar yenilmişlerin çaresizliği içinde alçakça cinayetlerden medet ummaktadırlar. Kongo Brazzaville Halk Cumhuriyeti devlet başkanı ve Kongo Emek Partisi Merkez Komitesi sekreteri Marien Ngouabi mart ayında emperyalist ajanları tarafından katledildi. Bu olay özgürlük düşmanlarının bağımsızlıktan yana güçlere karşı giriştikleri eylemlerde ne derece cüretli olabileceklerini göstermiştir. Ancak onların cüreti Kongo emekçilerini ulusal bağımsızlık ve sosyalizm yolundan çevirmeğe yetmeyecektir.

Afrika halklarının mücadelesini tüm çabalarına karşın durduramayacaklarını gören emperyalist mihraklar yenilmişlerin çaresizliği içinde alçakça cinayetlerden medet ummaktadırlar. Kongo Brazzaville Halk Cumhuriyeti devlet başkanı ve Kongo Emek Partisi Merkez Komitesi sekreteri Marien Ngouabi mart ayında emperyalist ajanları tarafından katledildi. Bu olay özgürlük düşmanlarının bağımsızlıktan yana güçlere karşı giriştikleri eylemlerde ne derece cüretli olabileceklerini göstermiştir. Ancak onların cüreti Kongo emekçilerini ulusal bağımsızlık ve sosyalizm yolundan çevirmeğe yetmeyecektir.

Zaire de Afrika kıtasının güneyinde yer alan bir ülke. 1960'da ulusal bağımsızlığı biçimsel olarak elde etmiş olmasına rağmen henüz gerçek anlamda bağımsız olduğu söylenemez. Emperyalistler Zaire'de egemenliklerini kendilerinden yana yöneticiler aracılığıyla sürdürüyorlar. Zaire'nin Şaba (eski adıyla Katanga) eyaleti madensel zenginlikler açısından dünyada önde gelen bölgelerden biri. Dünyada bakır üretimi açısından altıncı sırada bulunan eski Belçika Kongosu savaş sanayiinin bu çok önemli hammaddesinden dolayı emperyalizmin gözünü üzerinden ayıramadığı bir ülke. Bölgeye yalnızca Amerikan şirketlerinin yaptığı yatırımlar 1 milyar dolar tutarında. 1965'de yapılan bir darbeyle iktidara gelen Mobutu rejimi getirdiği yasalarla uluslararası tekellerin Şaba'ya girişini kolaylaştırdı.

Geçtiğimiz günlerde Şaba eyaletinde Kongo Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin önderliğinde bir ayaklanma başladı. Ayaklanmanın hemen ertesinde Zaire devlet başkanı Mobutu Angola ve Küba'lı saldırganların topraklarına girdiği yolunda açıklamalarda bulunmağa başladı. Daha bir «saldırının» varolup olmadığı doğrulanmadan Beyaz Saray yönetimi Zaire'ye 2 milyon dolar tutarında savaş malzemesi vereceğini bildirdi. Anlaşılan odur ki, Şaba'da başlayan ayaklanmanın bölgedeki yatırımlarını tehlikeye düşüreceğini gören emperyalist güçler «yabancı güçlerin müdahalesi» bahanesini kullanarak Zaire'nin iç işlerine müdahale edeceklerdir. Daha şimdiden Fransa ve «eski efendi» Belçika Fas aracılığıyla askeri yardıma başladılar. Bu olaylar emperyalizmin uluslararası hukuk kurallarını dünya ka-

«Devamı 5. sayfada»

ÇARK BAŞAK • Türkiye İşçi Partisi Merkez Yayın organı • Sahibi: Türkiye İşçi Partisi adına Behice BORAN • Sorumlu yazı işleri müdürü: Nurdan ORPEN • 15 günde bir yayınlanır • Yönetim yeri: TİP Genel Merkezi, Nur'u Ziya Sok. 17/5 Tünel - İSTANBUL Tel.: 45 92 01 • Abone: 24 sayı için 35.— TL. Yurtdışı: 70.— TL. • Dizgi - Tertip: Başaran Matbaası — Tel.: 26 43 09 • Baskı: Ufuk Matbaası